ЦАНА НУМАРУ—5 КАП.

УМОВЫ ПАДПІСКІ (з дармовым дадаткам „Прафух")

На 1 мес.	— 90 к.
„ 3 мес.	2 р. 60 к.
„ 6 мес.	5 р. —
„ 12 мес.	9 р. 75 к.

Падпіска і абвесткі прымаюцца ў гал. канторы газ. „ЗЬВЯЗДА" Менск, Савецкая, 63, 3-ці паверх, тэл. 7-81.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ

За радок нонп. пасьля тэксту—60 к., іншагародніх абвестак—1 р. за радок. Пасярод тэксту—у два разы даражэй. Пры шматразовым друкаваньні—скідка. Звыш тарыфу, згодна пастановы СНК ад 10-IX—24 г. бярэцца 10 проц. -адзьку.

ПРАЛЕТАРЫ УСІХ КРАЮ, ЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЗЬВЯЗДА

Орган Цэнтральнага Камітэту Камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Менскага АК КП(б)Б

ТЭЛЕФОНЫ:

Рэдактар	10-74
Сакратар	6-19
Партсэктар	13-80
Сэктар інфармацыі	13-80
Начны рэдактар	6-42
Галоўная кантора	7-81
Аддзел падпіскі	7-81
„ абвестак	7-81

СЕРАДА, 11 чэрвеня 1930 г.

№ 135 (3733)

Год выданьня XIV.

РЭДАКЦЫЯ І ГАЛОЎНАЯ КАНТОРА МЕНСК, Савецкая, 63.

XIII зьезд КП(б)Б

Спрэчкі па справаздачы Цэнтральнага Камітэту КП(б)Б

Прамова тав. Хлеўнікава

Раённыя і акруговыя канфэрэнцыі нашай партыі ясна пацьвердзілі нам аб узрастаючай актыўнасьці, аб вялікім творчым уздыме рабочае клясы, аб узрастаючай палітычнай сьвядомасьці рабочае клясы.

На працягу ўсяго нашага зьезду мы таксама бачылі дэманстрацыі з боку рабочае клясы, дэманстрацыі адданасьці партыі, адданасьці справе сацыялістычнага будаўніцтва. Прывітаньні гомельскіх рабочых, тых прывітаньні, якія былі тут раней — гэта, таварышы, не трафарэтныя прывітаньні, гэта прывітаньні, якія прасякнуты шчырасьцю, гэта ня пустыя словы ў абяцаньні выканаць пяцігодку за чатыры гады. Тут адчуваецца цьвёрдая воля рабочай клясы.

Гэта выразна пацьвярджае тое, што рабочая кляса ідзе за партыяй на перамогу труднасьцяй, па выкананьне пляну вялікіх работ.

Разам з тым трэба адзначыць рад перашкод у выкананьні прамфінпляну на нашых прадпрыемствах, якія вырастаюцца ў дрэнная рабоце «трыкутніка», і тым, што прамфінплян не даводзіцца да асобнага цэху, варштату і рабочага, што рабочыя мала ведаюць аб плянах рацыяналізатарскіх мерапрыемстваў, што дрэнна праводзіцца адзінаначальне і г. д.

Гаворачы аб кепскай рабоце «трыкутніка», мы, зразумела, павінны зьвярнуць увагу і на тое, што работа ВСНГ, улічваючы такія напружаныя абставіны па выкананьні прамфінпляну, павінна быць набудавана так, каб тэмпы работы ВСНГ адпавядалі тым запатрабаваньням, якія прад'яўляюць прадпрыемствы, у прыватнасьці на набудове новых прадпрыемстваў.

Будуецца гута. Вялікае прадпрыемства. Набудова пачалася без чарцяжоў, чарцяжы ягцэ ў Маскве ў праектным бюро. Гэта ненармальна. Маркуецца будаўніцтва ў бліжэйшыя часы вялікай раённай электрастанцыі. Таксама цэпнецца вальцка з праектаваньнем. Сілавая ўстаноўка на Добрунах адцягваецца. Таварышы, калі будуецца новае прадпрыемства або пашыраецца старое, мы павінны прадугледзець усе неабходныя бытавыя патрэбы рабочае клясы: клюбы, сталоўкі і г. д.

Далей, таварышы, я хацеў-бы зьвярнуць увагу зьезду на нашу работу ў галіне сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі. Зараз, як ніколі, высоўваецца пытаньне аб тым, каб гаспадарка ўнарадкавацца калгасы, каб на працягу кароткага часу скончыць змаўлёнарадкаваньне. Вялікая работа партарганізацыі павінна быць накіравана на тое, каб ліквідаваць тыя ненармальныя ўзаемаадносіны, якія ў паасобных мясцох існуюць паміж калгаснікамі і індывідуальнікамі. Гэтыя ненармальныя ўзаемаадносіны ва многіх выпадках існуюць у выніку недарэчнасьці ў справе землеўпарадкаваньня. Напрыклад, мы даўно павінны былі ўжо працаваць па адводах сенажацяй калгасам і паасобным індывідуальным бядняцкім і серадняцкім сялянскім гаспадаркам. Аднак, відавочна. Наркамазем ня ўлічыў мінулых намілак у гэтай справе, ня ўлічыў таго, што з прычыны ненармальнага зямлеўпарадкаваньня, мы маем шмат недарэчнасьцяй у калгасным будаўніцтве. Зараз у паўднёвых акругах Беларусі праз 10-15 дзён пачнецца ўборка сенажаці, а пастанова аб парадку адводу сенажацяй калгасам і індывідуальнікам надрукавана два дні таму назад, а кожная акруга ня мае магчымасьці па-свойму выдумляць, выносіць сваю пастанову без агульных дырэктыў урадавых органаў.

Таварышы, некаторыя дэлегаты Гомельскай арганізацыі выступалі ў сувязі з перадавіцай у газэце «Зьвязда», якая была надрукавана ў часе ходу акруговай партыйнай канфэрэнцыі Гомельскай акругі. Я павінен таксама звярнуць увагу зьезду на гэтым пытаньні. Мы ўсе ведаем, якую вялізарную ролю адыграла «Зьвязда» — цэнтральны орган нашай партыі ў барацьбе з правым апартунізмам, у барацьбе за генэральную лінію нашай партыі. «Зьвязда» бязьлітасна змагалася з нацыянал-дэмакратамі, якія імкнуліся ўнесьці свае апартуністычныя карактэры ў правільную ленінскую палітыку нашай партыі. У гэтым заслугі «Зьвязды», бязумоўна, ёсьць.

Лічу, аднак, што памылкай было адно месца ў перадавой, якая была надрукавана ў «Зьвязьдзе» ад 19 мая, дзе гаварылася аб Гомельскай партканфэрэнцыі. Мы чытаем наступнае:

«Мы маем факты адкрытых вылазак, атакі супроць ЦК і яго правільнай палітычнай лініі, якую ён ажыцьцяўляў у калгасным будаўніцтве. Такія выступленьні мы мелі на адбываючайся 4-й акруговай Гомельскай партканфэрэнцыі ў прамовах некаторых таварышоў...».

Гомельская партканфэрэнцыя праходзіла пад сьцягам бальшавіцкай самакрытыкі. Ніводзін з выступаючых прамоўнаў ні ў якім разе ня ўзвальваў памылкі на ЦК, по шальмаваў кіраўніцтва ЦК.

Калі ставіцца пытаньне аб барацьбе з ухіламі ад генэральнай лініі партыі, дык цэнтральны орган нашай партыі — газэта «Зьвязда» павінна змагацца з ухіламі так, каб па гэтым вывучаць партыйную арганізацыю. Газета «Зьвязда» павінна змагацца з усякімі праявамі правага апартунізму, «левых» загібаў, бяз крыклівасьці, бяз шумлівасьці, калі біць на апартуністым, дык па сапраўдным апартуністым, каб ня даць міма цэлі. А то знайшлі апартуністага Кухаркіна — рабочага, які самаахвярна адданы партыі, які нікуды ня ўхіляецца ад генэральнай лініі партыі. Скажэце, калі ласка, калі Кухаркін сказаў, што ЦК КП(б)Б спазьніўся з прызнаньнем сваіх памылак, то тут вы знайшлі апартунізм. Калі Кухаркін сказаў, што мы мала зварачаем увагі на індывідуальны сэктар сельскай гаспадаркі — тут апартунізм. Што вы тут крамольнага знайшлі ў прамове тав. Кухаркіна? Пасьля яго выступала ягцэ чалавек 8-9. Такім чынам, уражаньне аб'ектыўна стварае, што газэта «Зьвязда» — граміць Гомельскую акруговую арганізацыю ў асобе яе канфэрэнцыі. Там напісана «Кухаркін і г. д.», а пад «і г. д.» можна разумець вельмі шырокае кола людзей.

Я не магу абыйсьці маўчаньнем таго, аб чым тут многія гаварылі. Пачну з выступленьня т. Араніштама. Ня гледзячы на тое, што Араніштама абараняілі, салідарызаваліся з яго выступленьнем рад таварышоў і вайсковых, я дакладаўнікоў паасобных делегацый, я ўсё-ж лічу, што выступленьне Араніштама — няправільнае выступленьне.

Прамова тав. Адамовіча

Таварышы! КП(б)Б мае вялікія дасягненьні, посьпехі у сэнсе эканамічнага і культурнага разьвіцьця БССР. Тыя паказальніі, якія мы чулі ў дакладзе т. Гея—пост народнай гаспадаркі і рост прамысловасьці, набудова новых фабрык і заводаў і рост сацыялістычнага сэктару на вёсцы, рост фінансаваньня капітальнага будаўніцтва—гаворыць аб вялікай рабоце, праробленай нашым ЦК.

Той энтузіязм рабочай клясы за выкананьне пятігадовага пляну разьвіцьця народнай гаспадаркі ў чатыры гады і за выкананьне прамфінпляну таксама гаворыць аб правільным кіраўніцтве ЦК КП(б)Б, гаворыць аб правільнай палітычнай лініі Цэнтральнага Камітэту.

Я хачу спыніцца на выступленьні некаторых дэлегатаў, якія я магу кваліфікаваць, як наскок на партыйнае кіраўніцтва. Гэта выяўляецца ў тым, што гэтыя таварышы пералічылі некаторых членаў бюро Цэнтральнага Камітэту КП(б)Б, начынаючы ад другога сакратара і канчаючы астатнімі членамі, і гаварылі аб тым, што яны няправільныя давалі ўстаноўкі.

А раз так выходзіць, што няправільнае было кіраўніцтва Цэнтральнага Камітэту і ў той-жа час яны, гаворачы аб няправільнай устаноўцы, гаворыць, што лінія Цэнтральнага Камітэту была правільная.

Тав. Чарвякоў ня раз прызнаваў і ўчора таксама прызнаў свае памылкі, але ўсё такі мы павінны сказаць, што ўжо досыць памыляцца. Тав. Чарвякоў павінен павесьці рашучую барацьбу з правым апартунізмам і нацыянал-дэмакратызмам, барацьбу за генэральную лінію партыі.

Ніхто тут не гаварыў аб становішчы ў саўгасах. Праўда, т. Гей падкрэсьліў, што нашы саўгасы ягцэ не заўсёды зьяўляюцца паказальнікам на вёсцы таго, як весьці сельскую гаспадарку бядняцка-серадняцкіх гаспадарак. Патрэбна ўзмацненьне працы саўгасаў у сэнсе забесьпячэньня кадрамі, у сэнсе ўзмацненьня партыйнага кіраўніцтва ў гэтых саўгасах. Цэлы рад ячэек не стаяць на чале кіраўніцтва, а цягнуцца ў хвасьце, таксама і партыйны асяродак, г. зн. партыйнае кіраўніцтва ў саўгасах вельмі слабае. Трэба будзе нова-абраному ЦК і Бюро зьвярнуць асаблівую ўвагу на падрыхтоўку сакратароў саўгасных і калгасных ячэек.

Наконт працы сярод батрацтва. Цяпер, як бышцам, справа паляпшаецца ў працы сярод батрацтва таму, што значная частка батракоў пашла ў калгасы, але ўсё-ж такі значная частка засталася і працуе ў кулакоў. Праца сярод батрацтва значна паторшылася ў сувязі з тым, што ліквідаваны акруговыя аддзелы саюзу СГЛрабочых.

Наконт ліквідацыі кулацтва, як клясы, на глебе суцэльнай калектывізацыі. У гэтым напрамку прароблена значная работа нашай арганізацыяй і тут былі даны выразныя дырэктывы з боку Цэнтральнага Камітэту. Але ў практычнай працы на ажыцьцяўленьні гэтых дырэктыў мы мелі цэлы рад перагібаў з боку некаторых работнікаў.

Аб куставых аб'яднаньнях. Хаця гэтае пытаньне патрэбна было-б паставіць па дакладу аб калектывізацыі, але я хачу сказаць па дакладу ЦК, што куставыя аб'яднаньні сябе не апраўдалі і таму трэба будзе паставіць пытаньне накопт ліквідацыі іх і ўзмацніць райпаляводаозы, забясьпечыўшы іх належнымі інструктарамі для таго, каб быў адзіны цэнтр, які будзе кіраваць калгасамі.

Я хачу ягцэ сказаць адносна прыёму высокавайінтэлігенцыі ў партыю. У нас ёсьць акцыўныя настаўнікі, дактары, фэльчары, якія жывуць у вёсцы і якія карысны для партыі, але ня могуць быць прыняты ў партыю, бо ў іх няма гэтых паручыцеляў а вытворчасьці і іх яны ня могуць дастаць. Я лічу, што, XIII зьезд павінен гэта пытаньне абгаварыць.

Прамова тав. Крохмаля

КП(б)Б, пад кіраўніцтвам свайго ЦК, за перыяд з XII да XIII зьезду мае вялізарныя посьпехі ў сваёй рабоце ў галіне сацыялістычнага будаўніцтва прамысловасьці, у сацыялістычнай рэканструкцыі сельскае гаспадаркі. Ня гледзячы на ўсе тыя недахопы, памылкі і перагібы, якія мы мелі ў справе калектывізацыі, наша партыя на гэтым вучастку сваёй работы мае вялікія посьпехі.

Я лічу вялізарным посьпехам нашай партыйнай арганізацыі і дасягненьнем у рабоце ЦК тое, што на даным зьезьдзе мы мелі выступленьне тав. Чарвякова, які голасна заявіў аб сваіх памылках, які асьвядоміў свае памылкі і стаў на правільны шлях, на шлях выпраўленьня сваіх памылак у практычнай рабоце. Вялікае дасягненьне і тое, што нашы партыйныя арганізацыі дабіліся, што кожны член партыі добра ўразумеў усю шкодласьць і сутнасьць праваапартуністычнай практыкі, найбольш выразным выяўленьнем якое была прышчапаўшчына. Вялікім дасягненьнем зьяўляецца і перамога тых нацыянал-дэмакратычных, нацыянал - апартуністычных праяў, якія мелі месца ў нашай партарганізацыі да, і часткова, пасьля XII зьезду КП(б)Б.

Усе гэтыя дасягненьні неабходна на зьезьдзе падкрэсьліць, іх ня трэба памяншаць. Пытаньне аб кадрах — адно з важнейшых пытаньняў сёнешняга дня. Таму на вырашэньне гэтага пытаньня трэба накіраваць максімум увагі як партыйнага зьезду, так і ўсёй арганізацыі. Калі мы зірнем на перагібы і памылкі, якія мелі месца ў рабоце па калектывізацыі, то мы ўбачым, што яны ў значнай ступені залежалі ад невыстарчальнай пісьменнасьці і падрыхтоўкі нашых асноўных як партыйных, так і савецкіх кадраў.

Зараз аб пытаньнях далейшага калгаснага будаўніцтва. Чым хутчэй і лепш мы замацуем нашы калгасы, чым хутчэй паставім у іх работу і гаспадарча замацуем, тым хутчэй мы пойдзем на шляху далейшай калектывізацыі сельскай гаспадаркі. Бо пытаньне паказу, пытаньне ўзорнай работы калгасаў зараз зьяўляецца актуальным пытаньнем у справе далейшай калектывізацыі. У сувязі з гэтым пытаньне аб кадрах для калгасаў паўстае ва ўсёй шырыні. Трэба рэальна падумаць над тым, каб пры калгасных цэнтрах стварыць цэлую сыстэму курсаў па падрыхтоўцы работнікаў для калгасаў. Трэба паставіць пытаньне аб тым, каб арганізаваныя курсы працавалі сыстэматычна і падрыхтоўвалі калгасныя кадры.

Побач з гэтым трэба мець на ўвазе, што партыйная работа ў вёсцы зараз надзвычай складаная, таму аб кадрах для нізавых партыйных арганізацый вёскі нам трэба сур'ёзна падумаць і паставіць пытаньне практычна аб падрыхтоўцы партыйных кадраў для вясковых арганізацый.

Апошняе пытаньне, на якім я хачу сказаць пару слоў, — гэта вайсковая небясьпека і падрыхтоўка да абароны краіны. У гэтай рабоце мы за апошні перыяд мае рад посьпехаў. Але нам трэба гэту работу ягцэ больш узмацніць, праводзіць яе сыстэматычна, штодзенна. Асоавіяхім працуе слаба, асабліва ў вясковых раёнах. Вясковыя партарганізацыі павінны ўзмацніць сваё кіраўніцтва работай Асоавіяхіму.

Прамова тав. Шпэктарава

Таварышы! Раённыя і акруговыя канфэрэнцыі далі верную ацэнку дасягнасьці ЦК, прызнаючы палітычную лінію ў рабоце ЦК правільнай. У мяне адносна гэтага няма ніякіх сумненьняў.

З прычыны нястачы часу, я хацеў-бы спыніцца на двух пытаньнях: на пытаньні барацьбы з нацыянал - дэмакратызмам, зьрэйскім шавінізмам і на пытаньні аб ацэнцы выступленьня асобных таварышоў.

У адным з карэнных пытаньняў нашай работы тав. Араніштам выказаў сваё сумненьне — у пытаньні аб барацьбе з нацыянал - дэмакратызмам, заявіўшы, што мы тут мелі спуск на тормазах. Гэта бясспрэчна зьяўляецца пакаёнам на наш ЦК, гэта зьяўляецца няверным выступленьнем. Увесь год з XII зьезду быў годам самай упартай барацьбы з нацыянал - дэмакратызмам. Тут такія факты, як тэатральная дыскусія, як выступленьне Жылуновіча, як выключэньне яго з партыі, ліст трохнісьменьнікаў, барацьба з гэтымі фактамі, вылазка Зарэнкага, выключэньне Зарэнкага з партыі, вылазка ў часе пяцігодьдзя Белдаржвыдавецтва, зьяўленьне кіраўніцтва БДВ, дыскусія аб мове, рэзкі ўдар па нацыянал - дэмакраце Лёсіку і кампаніі, — гэта бясспрэчна факты, якія гавораць аб тым, што ЦК за ўвесь апошні год вёў самую актыўную і рашучую барацьбу з нацыянал-дэмакратызмам. Тут тав. Араніштам сказаў, што нацыянал - дэмакратызм ня вош, яго пазногцем не раздушыш. Гэта трэба было яму ўлічыць, калі ён аб гэтым гаварыў. Мы мелі ня спуск на тормазах у справе барацьбы з нацыянал - дэмакратызмам, а мы мелі бясспрэчна неаслабны ўдар і з дня ў дзень па нацыянал - дэмакратызьме. Мы зараз па фоне абвастраньня класавай барацьбы бясспрэчна будзем мець ажыцьцяўленне, узмацненьне нацыянал - дэмакратызму ў нашай краіне і партыя пад кіраўніцтвам свайго ЦК будзе біць, як і біла, з патроснай сілай на контр - рэвалюцыйным беларускім нацыянал - дэмакратызьме, на шавінізмах усіх масьцей.

Мы на глебе асобных перагібаў у падатковай палітыцы, на глебе асобных перагібаў у адносінах да мясцовага маем ажыцьцяўленьне зьрэйскага шавінізму, але нельга абагульваць асобныя перагібы ў агульную лінію, у агульную канцэпцыю, якую нібы праводзіў наш ЦК партыі. Гэта няверна, гэта трэба рашуча асуджаць.

Факты ажыцьцяўленьня зьрэйскага шавінізму мы маем на радзе вучасткаў і бясспрэчна будзе правільна, калі наш зьезд заявіць аб неабходнасьці большага ўзмацненьня барацьбы з зьрэйскім шавінізмам.

Нельга ў гэтай сувязі адмяжоўваць Эйліна ад нацыянал - апартуністычных памылак Зьбюро ЦК КП(б)Б, гэта буде няправільна. ЦК факты нацыянал - апартунізму выявіў, ён вёў барацьбу і нельга патрабаваць ад ЦК таго, каб ён сабе прышісаў тое, з чым ён вёў ўпяўю і рашучую барацьбу за ўвесь апошні год.

Прамова тав. Крылова

Таварышы, у рабоце па калектывізацыі сельскай гаспадаркі намі дапушчан рад памылак і ў Цэнтральным Камітэце і ў акруговых раённых камітэтах. Усе арганізацыі гэтыя памылкі прызналі. Гэта, зразумела, добра. Але ці ўсе арганізацыі ў дастатковай ступені гэтыя памылкі крытыкавалі. Сёньня трэба гэта прааналізаваць.

Я лічу, што рад нашых арганізацый, у тым ліку і рэдакцыя газэты «Зьвязда» недастаткова крытыкавалі свае памылкі. Вазьмеце, напрыклад, «Зьвязду»: калі яна рабіла памылкі, дык гэтыя памылкі пісаліся аграмаднымі лёзунгамі, але калі трэба было гэтыя памылкі на-бальшавіцку крытыкаваць, то тут духу ў «Зьвязды» не хапіла крытыкаваць з такім энтузіязмам свае памылкі, як мы гэта робім у сучасны момант. Мы ня бачым дастатковай крытыкі з боку нашага кіруючага органу друку—«Зьвязды» у адносінах сваіх уласных памылак.

Калі ўзяць пытаньне адносна Цэнтральнага Камітэту, дык трэба сказаць, што, вядома, нельга будаваць тут крытыку так, каб яна была накіравана на дыскрэдытацыю партыйнага кіраўніцтва, але крытыкаваць усе ўласныя памылкі неабходна ў дастатковай меры, а мы гэтага ня бачым.

Прамова тав. Каравіна

Ня гледзячы на рад дасягненьняў, якія мы маем у нашай рабоце ў перыяд ад XII да XIII зьезду нашай партыі і ў пытаньнях будаўніцтва нашай краіны, у пытаньнях калектывізацыі і ў іншых пытаньнях, усё-ж, таварышы, наша партыйная арганізацыя на XIII зьезд прыйшла з некаторымі мінусамі, а мінусамі ў тэй рабоце, на якой была ясная лінія Цэнтральнага Камітэту нашай партыі. Тут, таварышы, намоўму да некаторай ступені сталі перасольваць. У ранейшых і ў наступных выступленьнях таварышы выхватвалі асобныя сказы, асобныя памылкі, я-б сказаў, не памылкі, калі-б прачыталі да канца, а выхватвалі асобныя словы, на якіх будавалі цэлую канцэпцыю памылак. Мне думаецца, што перш чым пачаць крытыку, трэба паглядзець на сябе, што мы самі зрабілі. (Шум у залі).

Намоўму, гэта правільна, што ў пытаньнях калектывізацыі... (голас з месца: мы свае памылкі таксама крытыкавалі).

Не, мы свае памылкі дастаткова не крытыкавалі, а калі крытыкавалі, дык трэба і тут крытыкаваць. Вось мы аб сабе мала гаворым і, калі ў некаторых таварышоў спытаюцца: «чаму не сказаў аб сваіх памылках?» то ён, сходзячы з трыбуны, пачынае гаварыць аб сваіх памылках.

У чым асноўны корань памылак у пытаньнях калектывізацыі па мясцох? У тым, што мы недастаткова палітычна падрыхтаваліся, што наш актыў, які ўзяўся праводзіць гэту работу, надзвычай важную палітычную работу, у дастатковай ступені ня ведаў таго вучэньня, аб чым гаварыў Ленін. У дастатковай ступені ў нас былі дырэктывы Цэнтральнага Камітэту партыі аб тым, як праводзіць гэту работу. А ці выконвалі мы гэтыя дырэктывы? Не, ня выконвалі. І калі гаварыць, што вінават тут Цэнтральны Камітэт, а мы застаемся збоку, дык гэта няверна.

Аб выкананьні нашага прамфінпляну. У нас ёсьць дасягненьні, але на некаторых прадпрыемствах мы па сёньня маем крарывы, і я думаю, што Цэнтральны Камітэт павінен прызнаць партыйныя арганізацыі для таго, каб ліквідаваць гэтыя прарывы. Бяда ў тым, што мы ягцэ ня маем зараду, што наш «трыкутнік» не адпавядае тым патрабаваньням, якія паставлены перад намі. Я думаю, што XIII зьезд прыме адпаведную пастанову ў гэтым пытаньні.

Апошняе пытаньне аб кадрах. Калі мы гаворым аб кадрах, калі мы прымаем адпаведныя меры ў адносінах упарадкаваньня навучальных устаноў, укамплектаваньня іх і г. д., дык давайце паглядзім, што робіцца ў нас з молодзьдзю, асьвіта на сяле. Тав. Васілевіч у сваім дакладзе падкрэсьліў, што кіраўніцтва Цэнтральнага Камітэту КСМ у дастатковай ступені было кепскім. Гэта кіраўніцтва было недастатковым і гэта—факт.

Прамова тав. Сысоева

Тыя вялізарныя задачы, якія стаяць перад партыяй на вёсцы: сацыялістычная рэканструкцыя сельскае гаспадаркі і ліквідацыя кулацтва, як клясы, вымагаюць узмацненьня нашых вясковых партыйных арганізацый як на лініі кіраўніцтва, так і па лініі пасылкі рабочых камуністых у вёсцу. Зьезд на гэту акалічнасьць павінен зьвярнуць вялікую ўвагу, павінен будзе вызначыць канкрэтныя мерапрыемствы па ўзмацаваньні вясковых партыйных арганізацый.

Другое пытаньне — гэта адносна тэарытычнай падрыхтоўкі і перападрыхтоўкі тых кадраў работнікаў, якія працуюць на вёсцы. Ужо ня раз канстатавалася аб тым, што батрацка - бядняцкія масы вёскі значна вырасьлі і часамі стаяць на сваім разьвіцьці вышэй некаторых вясковых камуністых. Гэта патрабуе неадкладных мерапрыемстваў па падрыхтоўцы і перападрыхтоўцы вясковых камуністых для далейшай работы па ажыцьцяўленьні задач партыі на вёсцы.

Нашы вясковыя хаты-чытальні працуюць вельмі дрэнна. Кіраўнікамі хаты-чытальнь часамі пасылаюцца слаба падрыхтаваныя таварышы, у дадатак да гэтага вясковых палітасьветнікаў дрэнна забясьпечваем матэр'яльна.

І апошняе, што трэба падкрэсьліць—гэта тое, што на будаўніцтва ў калгасах адпускаюць надзвычай малыя сумы грошай. Напрыклад, на набудову хлява для 200 штук жывёлы адпускаюць 3.500 руб. За гэтыя сродкі бязмоўна такога будынку нельга набудаваць. Трэба адпаведным арганізацыям аддаць максімум увагі гаспадарчаму замацаваньню калгасаў у прыватнасьці будаўніцтву у калгасах.

Прамова тав. Куцякова

У спрэчках, намоўму, невыстарчальная ўвага аддасцца пытаньням сацыялістычнага разьвіцьця прамысловасьці і абароназдольнасьці нашае краіны. Нам, вайсковым камуністым, хацелася-б чуць больш аб тым, як справа абстаіць на нашых прадпрыемствах з выкананьнем задачы па разьвіцьці прамысловасьці, з выкананьнем пяцігодкі за чатыры гады, з выкананьнем прамфінпляну. У нас у Віцебску 21 прадпрыемства, а за другі год пяцігодкі прамфінплян выканалі толькі два прадпрыемствы. Гэта высоўвае перад намі задачу, што пытаньням выкананьня прамфінпляну мы павінны надаць вялізарнае значэньне.

Сацыялістычнае спаборніцтва і разьвіцьцё ўдарнага руху на радзе прадпрыемстваў праводзіцца дрэнна. Толькі каля 50 проц. камуністых і камсамольцаў, якія працуюць на фабрыках, зьяўляюцца ўдарнікамі і садзеінічаюць пасьпяховаму разьвіцьцю сацыялістычнага спаборніцтва. Ягцэ ня ўсе камуністы і камсамольцы, якія працуюць на фабрыках, сталі на чале беспартыйных мас, не зьяўляюцца ўзорам у справе сацыялістычнага спаборніцтва і ўдарніцтва. Як ня дзіўна, а на нашай Віцебскай арганізацыі сярод ударнікаў налічваецца каля 70 проц. жанчын, а мужчыны, нават камуністы і камсамольцы, у гэтай справе адстаюць ад жанчын. Нам трэба глыбока прааналізаваць работу па выкананьні прамфінпляну, падагуліць гэту работу і вызначыць канкрэтныя мерапрыемствы па яе замацаваньні.

Калектывізацыя вёскі стаіць перад намі, як адна з важнейшых задач. Выкананьне гэтай задачы, пасьпяховае ажыцьцяўленьне немагчыма без напружанай сыстэматычнай работы сярод беднаты. Бяз гэтай работы мы ня можам чакаць посьпехаў у справе разгортваньня калектывізацыі.

Пытаньне вяйнізацыі рабочых, камсамолу, прапоўных мас сялянства заслугоўвае самай сур'ёзнай увагі. Да гэтага часу справа вяйнізацыі была пастаўлена дрэнна і таму ў будучым нашы мясцовыя партыйныя арганізацыі як у горадзе, так і ў вёсцы павінны ўзмацніць сваю работу па кіраўніцтве вяйнізацыяй працоўнага насельніцтва.

Прамова тав. Эльмана

Я хацеў спыніцца на працы нашых вясковых ячэек. 1-е пытаньне — гэта праца з беднатой і батрацтвам. Мы маем базэмоўна некаторыя посьпехі ў гэтай справе як колькасныя, так і якасныя, але мы адпачасова з гэтым пытаньнем прызнаць, што ў нас працы бедняты не працуюць так, як гэта патрэбна. Групы беднаты працуюць кампанейскі ад выпадку да выпадку. У сувязі з гэтым мы маем і слабасьць росту партыі за лік калгаснікаў, батракоў і беднаты. Я гэтым не хачу сказаць, што мы не расьцем за лік лепшых прадстаўнікоў групы беднаты, але гэта работа не настаўлена сыстэматычна.

Нашы ячэйкі ягцэ ня ведаюць, якія працэсы адбываюцца ў калгасе, у які бок расьце калгас, што ў калгасе адзровае і якія ў калгасе балячкі. Нашы сельскія ячэйкі павінны адыгрываць кіруючую ролю ў калгасным руху, а мы гэтага на сёньняшні дзень ягцэ ня маем.

Аб партвучобе. Трэба сказаць, што мы партвучобу ў гэтым годзе зусім правалілі і мы, таварышы, павінны ў надыходзячы зімовы перыяд партвучобу паставіць так, каб можна было кожнаму вясковаму партыйцу прайсьці як сьлед гэту вучобу.

Наконт кадраў. Мы паслалі 25 тысяч лепшых пралетараў у калгасы, мы паслалі рабочых з гораду ў сельсаветы, і гэта добра, але-ж мы ягцэ не заняліся пытаньнем, каб паслаць лепшыя кадры з гораду для ўзмацненьня нашых партыйных вясковых ячэек.

Апошняе пытаньне — гэта аб тым, каб не пасылаць таго ці іншага работніка, які сябе чым-небудзь скампрамэтаваў, на вышэйшую працу, як гэта мела месца з т. Лацысам з Віцебску.

ДЗЕНЬНІК ЗЬЕЗДУ

Ранішняе пасяджэньне 10 чэрвеня пачалося заключнымі прамовамі т. т. **Галадзеда і Рачыцкага.**

Для распрацоўкі рэзалюцыі па дакладах т. т. Галадзеда і Рачыцкага зьездам абрана камісія ў наступным складзе: т. т. **Галадзед, Рачыцкі, Чарвякоў, Балцін, Міцькоў, Дубіна, Караненка, Красоўскі, Ластоўскі, Масюкоў, Каранеўскі, Бойка, Караленка, Хатаненка, Ваўковіч, Яфімаў, Боскатаў, Азаронак, Райсін, Юхневіч, Акраменка, Саламонаў, Раманенка, Казлоўскі, Хандогі, Рашотнікаў, Манжалей, Стрыга, Янковіч, Хіваў, Нахільніцкі, Качук, Каржэвіч, Майсееў, Сурба, Сасноўскі, Мяжуеў, Грыбаў, Лаціс, Цімашэнка, Бачароў, Зальдовіч, Сьцяпанаў, Рахманаў, Кухаркін, Шпак, Маркаў, Плушчаеў, Карпека, Барысевіч і Матус.**

На раніншім пасяджэньні быў таксама заслуханы даклад т. **Рыжова аб задачах прафсаюзаў у рэканструкцыйны пэрыяд.**

У спрэчках выступілі т. т. **Бэрзінг, Кац, Тамкоў, Палачоў, Мазур, Зыльбэрман, Аляксееў і Самусенка.**

На вячэрнім пасяджэньні працягваліся спрэчкі па дакладу т. Рыжова. У спрэчках выступалі т. т.: **Манжалей, Пляткёў, Калодка, Хаскін, Аскерка і Круглікаў.**

З заключнай прамовай на вячэрнім пасяджэньні выступіў т. **Рыжоў.**

Для распрацоўкі рэзалюцыі па дакладу т. Рыжова зьезд абраў камісію з наступных т. т.: **Рыжоў, Хаскін, Кохан, Левін, Пляткё[illegible], Балцін, Манжалей, Калодка, Саванк[illegible]наў, Аверьян, Захарава, Рэміззвіч, Ва[illegible]ускі, Гасьпецскі, Эпштэйн, Кагаг[illegible], Сасусовіч, Газ, Гаруновіч, Катл[illegible]раўскі, Сапун, Жан, Гофман, Кац, [illegible]Касман, Палачоў, Зальдовіч, Пілі[illegible], Шпэктараў, Камэнштэйн, Шоламаў, Левін, Вас[illegible]абойнікаў, Шулькін, Су[illegible]раневіч, Блаштэйн, Альтман, Ч[illegible], Дзяціна, Гэлер, Дзьмітрэвіч, [illegible], Новікаў, Смаль, Рапапорт і [illegible].**

А 7 гадз. веч. ад[illegible]ылася дэманстрацыя пішаньняў г. М[illegible]скоу ў гонар XIII зьезду КП(б)Б. Ш[illegible]оры калектыўна віталі зьезд.

Для адказу на п[illegible] віталі зьезд[illegible] зьезду вылучана [illegible] ў наступным складзе: т. т. Галадзед, Араніштам, Лаціс, Па[illegible], Карпаў, Самойлаў і Гайду[illegible]віч.

На вячэрнім пасяджэньні [illegible]ла таксама заслуханы [illegible]ных брыгад. Для [illegible] (Гомельшчына). З пр[illegible] выступіў у[illegible]ны «Бальшаві[illegible]няк ад імя дэлегацы[illegible].

З адказам на пр[illegible] зьезду выступіў т. [illegible].

Зьездам прыняты [illegible]леграмы ЦО У[illegible] «Праўда», Камінтэрну і [illegible]тыі Польшчы.

Сёньня працуюць [illegible] камісіі зьезду.

Чарговае пасяджэньне зьезду адбудзецца [illegible] раніцы ў «Доме Ку[illegible]туры».

Прамова т. Хацкевіча

Ядказ ад імя зьезду на прывітаньні калгаснікам Клімаўшчыны

Таварышы, мне думаецца, што я выкажу агульную думку дэлегатаў зьезду, калі скажу, што мы з асаблівым задаваленьнем заслухали прывітаньні першых пішнерэў шырокай калектывізацыі бядняцка-серадняцкіх гаспадарак—калгаснікаў Клімаўшчыны.

Клімаўшчына ў сэнсе калектывізацыі бядняцка-серадняцкіх гаспадарак ішла і ідзе ўпераадзе іншых раёнаў БССР. Там зараз калектывізавана звыш 30 % бядняцка-серадняцкіх гаспадарак раёну.

Таварышы, калгаснікі Клімаўшчыны! XIII зьезд Камуністычнай партыі бальшавікоў Беларусі зараз займаецца падагуленьнем вялізарных дасягненьняў сацыялістычнага будаўніцтва ў галіне разьвіцьця прамысловасьці БССР у галіне сацыялістычнай рэканструкцыі селескай гаспадаркі і ліквідацыі кулацтва, як класы, на базе суцельнай калектывізацыі. Зьезд вызначае далейшы шлях сацыялістычнага будаўніцтва ў нашым краі. У справе сацыялістычнай рэканструкцыі сельскае гаспадаркі КП(б)Б і падалей, выпраўляючы памылкі, будзе праводзіць на падставе поўнай добраахвотнасьці шырокую калектывізацыю бядняцка-серадняцкіх гаспадарак нашай рэспублікі, што дасьць нам магчымасьць на базе суцэльнай калектывізацыі, ажыцьцявіць лёзунг ліквідацыі кулацтва, як клясы.

Пры практычным правядзеньні калектывізацыі вёскі мы мелі шмат памылак, перагібаў і скажэньняў лініі партыі, мы мелі выпадкі контрэвалюцыйнай правакацыі факты зрыву калгаснага руху ў паасобных [illegible]ны, мы скажэ[illegible] што дрэнна рабіць [illegible]кі, якія выходзілі [illegible]. Адзінны правільны [illegible]няку—ісьці ў калгас, [illegible] гаспадарка [illegible]нень с.-г. выт[illegible]тыўная гаспадарка [illegible]яльнае і культурн[illegible]кіх і бядняцка-с[illegible] калектыўная гаспадарка [illegible]віцца сродкам быта[illegible] бытавога разьвіцьця [illegible] жанчын, батрачы[illegible]кі. Дзякуючы выпр[illegible] і правільнай рабоце [illegible] прыцівы ў калгасы.

Таварышы, дэлегаты [illegible] радзіце шчыра пр[illegible]ду Кампартыі бальш[illegible] п

ПРАВААПАРТУНІСТЫЧНАЯ ПЛЯЦФОРМА

(АБ АРТЫКУЛЕ МАМАЕВА)

выходзячым XVI партсъезду «левыя» абкружаюць Правыя ўхілістыя і ...ць свае атакі на генеральную лінію партыі і яе Цэнтральнага Камітэту, прабуюць свае сілы ...ў на партыю.

...х вылазак, прыкрываючыся знадворнай ...лаваных фальшывай, ...ай з палітычай парадоксальнасці скалацяць прадпосылкі ...ворму, яны супроць ...ай лініі партыі і яе ...ітэту, разгорнутую ...ніцкіх, апартуніцкія аллюстроўваюць кулака і нэпмана, ...ю правыя ўхілісты ...ліва выкупца выступленняў ...ўбліцца праваапартуністы, каб у выгляд ...«дакументаў» выпускаюць сваю праграму ...ны.

...ольшы сцыяніца на ...«К XVI с'езду партыі «Правде» («Дискуссионный лист» № 9, «Правда» от 9 ...157).

...прадъсъездаўскі «...» на сваёй сутнасьці ...да XVI зьезду партыі ...ы артыкуле, нахабна ...скажае з твораў т. т. ...ваюрствае цэлую праграму ...х, праваўхілісцкіх ...ых на дыскредытацыю ...лініі партыі, на лыс...ніцкая бальшавіцкая ...ацыя партыі Мамаеў ...ны, быццам, цынік ...ева, дзе гаворыцца, ...бъединившись добровольно с ...колхозы», абяўляецца ...спрэчны факт масавага руху серадняка ў ...пацьвярджэньне свае...што:

...кие доходило весной ...проц. и лишенных ...ав — до 20 проц.».

...робіць вывад, што ...ьности отходит в сто...

...ыты белымі ніткамі. ...ляцкія перагібы і ...шчання ў пасобных ...у лінію партыі па ...цтве, старанна затуш...ываючы моўчкі бяспраходу асноўных мас ...ейкі калектывізацыі, ...рашучага павароту ...ліяму.

...падобныя, скарыстоўваючы «левых» за...дыскредытацыі парт...ніваюць вочы на ...шняга дня.

...скавых раёнах Савецкім на сёньня 50-60 ...лошчы пад замацаванасьцю результатам гэтых по...ніцкіх зьяўляецца ...м годзе калгасы радуць асноўную частку ...ржавай прадукцыі. ...граф прыносіць усё ...ткі аб тым, што ...абасаў з посьпехам ...ю сябу і перавыконвае пасеўныя пляны.

...930 г. у асноўных ...вытвараючых абласьцях ахапіла 40-50 проц. ...ак заамест 2-3 проц. ...1928 г. а пасеўная ...СССР з 1,5 млн. гек...р. узьнімаецца, як ...сказана пастановай ...ку УсеКП(б) ад ...снадня, да 30-35 млн. ...., на лічачы ...ацце гэтага калтасы ...ужо ў бягучым ...ю частку тавар...ніцы ў адрозьнень...зьезду і XVI кан...ная частка та...прадукцыі вытвараецца сялянскай, у тым ...спадаркай. Такім чы...ае на справе асноў...праблему сельскай ...жаную праблему» ...ва).

...і рашучага становіц...тыўнай гаспадаркі, ...ескі да сацыялізму ...ю забясьпечаным» ...ва).

...фактам Мамаеў зай...ўсьней, паўтараючы ...выдумкі кулацкага ...кову «согнали в кол...

...ных разважаньняў ...м зводзіцца да таго, ...соарели» для калек...овель, тэхнікі і пра...зваляе разгарнуць ...ва, што мы ніячэ ...ой технической базы ...мулировала переход ...а от коллективной ...машинному механи...зму».

...стичуць сплошной ...ыцтвецца Мамаеў ...»

...ераносы меншавіцкіх ...ісон з меншавікамі, ...чаць аб «тэхнічнай ...аб тым, што «ў Расіі ...лізму з прычыны ...ці немагчыма», — ...што ў нас нямa

...тэхнічнай базы для рэканструкцыі сельскай гаспадаркі.

Стараннa затушоўваючы і ігнаруючы раніючыя посьпехі партыі ў будаўніцтве цяжкай індустрыі, якія дазваляюць партыі шырока разгортваць і ўзмацняць сваю барацьбу за сацыялістычную рэканструкцыю сельскай гаспадаркі, Мамаеў проста хоча давесьці, што для калгаснага будаўніцтва мы ніячэ «не созрели», а таму давайце адмовімся ад калектывізацыі.

Лёгічным вывадам «канцэпцыі» Мамаева зьяўляецца праваапартуністычная стаўка на самацёк, на згортваньне і затармажэньне калектывізацыі. А гэта значыць, што канечнай мэтай мамаеўскай «канцэпцыі» зьяўляецца стаўка на буржуазную рэстаўрацыю ў нашым краі.

Не выпадкова, што Мамаеў так кваліфікуе асноўную прычыну мёртвага мёртвага месца адліву з калгасаў.

— «Кроме того, что нет машинно-тракторной базы, исключая МТС, в колхозах мы не смогли охватить организационно ту массу крестьян (середняков), которую «согнали в колхозы».—Вот основная причина отлива».

Для аргумэнтацыі сваіх наклёпніцкіх выпадаў супроць партыі Мамаеў карыстаецца ўсякімі сродкамі. Для таго, каб дыскрэдытаваць генеральную лінію партыі і яе Цэнтральнага Камітэту, каб угрунтаваць сваю апартуністычную байку аб «размычцы» з серадняком, Мамаеў абвінавачвае партыю ў тым, што яна праводзіла трацкісцкую лінію.

Нам добра знаёмы гэтыя хітрыкі правых апартуністых. Мы ня раз былі сьведкамі, калі правыя ўхілістыя ў сваёй барацьбе супроць партыі абвінавачвалі партыю і ЦК ў «правядзеньні трацкісцкай палітыкі». Правыя заяўлялі, што партыя, прыкрываючыся барацьбой з правым ухілам, ажыцьцяўляе на практыцы тэорыі трацкістых.

Гаворачы аб рабоце мясцовых арганізацый на калгасным будаўніцтве, Мамаеў піша:

«Увлекшиеся в борьбе; так сказать, с правым уклоном, незаметно для себя перешли на платформу «левых», разумеючы пад словам «увлекшиеся» партыйныя арганізацыі, усю партыю.

Усе свае выпады супроць лініі партыі Мамаеў канцэнтруе ў адным мэтаімкненьні дыскрэдытаваць Цэнтральны Камітэт. З уласьцівай апартуністым выкручлівасьцю, ён у сваім артыкуле розным мэтадамі атакуе ленінскую палітыку Цэнтральнага Камітэту партыі. Мамаеў пускае ў ход добра знаёмыя ўжо партыі спосабы, ставячы пытаньне аб тым «у кого-же закружилась голова», разважаючы аб тым, што «кем-то не было предусмотрено»... Паводле Мамаева, вышэйшыя партыйныя органы рабілі перагібы і скрыўленьні, а потым за ўсё адказвалі нізавыя партыйныя работнікі. Мамаеў выступае ў абарону «левакоў».

— «Окружные и краевые грешили, а «стрелочников» судили и стращали всем, чем хочешь, за «перегибы».

Мамаеў прадпрымае руку «леваком», Мамаеў блёкіруецца з «левымі» апартуністымі, каб ніячэ больш узмацніць сваю атаку на генеральную лінію партыі і яе бальшавіцкае кіраўніцтва.

Партыя біла і будзе біць правых апартуністых, якія, скарыстоўваючы памылкі і перагібы «левых» заігбшчыкаў, прабуюць дыскрэдытаваць кіраўніцтва партыі. Цэнтральны Камітэт у сваіх пастановах ня раз спавячасова папярэджваў партыйныя арганізацыі аб недапушчальнасьці пінкага адміністраваньня і камандаваньня ў калгасным руху. ЦК у сваіх пастановах (на лістападаўскім пленуме ЦК, пастанова ад 6-га студзеня 1930 г., артыкулы тав. Сталіна і г. д.) рашуча завастраў увагу партыйных мас на задачы пільна захоўваць ленінскі прынцып добрахвотнасьці калгаснага руху. І ўсякія спробы Мамаевых падарвець Цэнтральнага Камітэту, дыскрэдытаваць ленінскую палітыку ЦК нямінуча закончацца поўным крахам.

Далей Мамаеў разьвівае сыстэму поглядаў, сутнасьць якіх заключаецца ў тым, каб «давесьці», што калектывізацыя — шлях да дэградацыі сельскай гаспадаркі, да зубожаньня сялянства.

Харчовы «крызіс» у краі Мамаеў тлумачыць масавымі рэпрэсіямі ў адносінах да сераднякоў і беднякоў. Для нас зусім ясна, што вуснамі Мамаева гаворыць агент кулацка - нэпманскіх элементаў, што вуснамі Мамаева гаворыць клясавы вораг. Тут мы маем перапеў на новы лад старых нагадак правых апартуністых аб тым, што калгасы і саўгасы не зьяўляюцца «столбовой дорогой» да сацыялізму, не зьяўляюцца асноўным і рашаючым спосабам вырашэньня збожжавай праблемы ў нашым краі.

Для таго, каб давесьці «няправільнасьць» палітыкі партыі, Мамаеў пускаецца ніячэ на адзін трук. Гаворачы аб пастановах лістападаўскага пленуму, ён яхідна заяўляе, што, моў, «постановляем одно, а на деле проводим другое».

Ня трудна ўбачыць за гэтымі заўвагамі выступленьне супроць новых лёзунгаў партыі, супроць палітыкі партыі на ліквідацыю кулацтва, як клясы, на аснове суцэльнай калектывізацыі.

Далейшыя разважаньні Мамаева ў яго артыкуле зводзяцца да паўтарэньня старых паклёпніцкіх абвінавачаньняў партыі ў «перарадженьні» і г. д.

— Сегодня проводим одно, завтра с таким же успехом, отменяем, и наши законы, не говоря уже о политике, превращаются в нечто подобное белым перчаткам парламентского буржуазного чиновника.

Гата—брудны, подлы паклёп на генеральную лінію нашай партыі па ленінскую палітыку Цэнтральнага Камітэту. Як дакладна сходзіцца цынічная хлусьня Мамаева з тымі паклёпамі, якія штодзённа льюць на нашу партыю, на Савецкі Саюз нісакі замежнага фашысцкага і сацыял - фашысцкага друку. Гэтымі днямі «Кур'ер Віленскі» (віленская фашысцкая газэта) піша аб палітыцы камуністычнай партыі на вёсцы, называе гэту палітыку «палітыкай зьнішчаньня».

Для нас зусім ясна, што ўсе «тэорыі» і «тэорыйкі» Мамаева зьяўляюцца паўтарэньнем і далейшым разьвіцьцём старых поглядаў правага апартуністу, несумяшчальных, як пастанавіў лістападаўскі пленум ЦК, з прабываньнем у радах УсеКП(б).

У сваім артыкуле Мамаеў адкрыта салідарызуецца з лідэрамі правага ўхілу. У сваіх антыпартыйных, праваўхілісцкіх «разважаньнях» Мамаеў апіраецца на іх выказваньні і погляды.

Партыя ня можа прайсьці міма таго факта, што былыя лідэры правай апазыцыі маўчаць, калі правыя апартуністы ў сваіх антыпартыйных выступленьнях адкрыта спасылаюцца на іх. На лістападаўскім пленуме лідэры правых былі прымушаны пад націскам партыі і ЦК капітуляваць перад партыяй. Зараз яны займаюць пазыцыю падаронага чаканьня, яны ня выказваюць сваіх поглядаў на асноўныя пытаньнях палітыкі партыі.

Вуснамі Маскоўскай абласной партыйнай канфэрэнцыі, партыя «патрабуе ад былых лідэраў правых апартуністых разгорнутай бальшавіцкай крытыкі сваіх апартуністычных памылак і рашучай і актыўнай барацьбы супроць усякіх спроб правых ухілістых рэнізаваць ленінскую генеральную лінію партыі, супроць усякіх паскокаў і дыскрэдытацыі ленінскага кіраўніцтва партыі — Цэнтральнага Камітэту і яго палітыкі» (з рэзалюцыі 2-й Маскоўскай абласной канфэрэнцыі па справаздачы ЦК УсеКП(б).

***

Партыя ідзе да свайго XVI зьезду маналітнымі радамі, згуртаванай вакол Ленінскага Цэнтральнага Камітэту. Загартаваная ў непрымірымай барацьбе з апартунізмам, партыя падагульвае рэзультаты сацыялістычнага будаўніцтва за пройдзены этап ад XV да XVI зьезду. Наша партыя нікому не дазволіць падрываць сваю гіганцкую гістарычную работу. Бязьлітасны адпор атрымаюць усякія апартуністычныя наскокі на генеральную лінію партыі. Праводзячы жорсткую барацьбу з правым ухілам, які застаецца галоўнай небясьпекай, з «левым» апартунізмам партыя біла і будзе бязьлітасна біць па ўсякіх спробах рэвізаваць асновы ленінізму, па ўсякіх спробах справа і зьлева атакаваць генэральную лінію партыі і яе ленінскага Цэнтральнага Камітэту.

XIII зьезд КП(б)Б праходзіць пад знакам непрымірымай барацьбы на два франты, з правым ухілам — галоўнай небясьпекай, з «левымі» загібшчыкамі—саюзьнікамі правых, з рэшткамі контрэвалюцыйнага трацкізму.

Зьезд, абмеркаваўшы справаздачу Цэнтральнага Камітэту УсеКП(б) цалкам і поўнасьцю ўхваліў палітычную лінію і практычную работу Цэнтральнага Камітэту. XIII зьезд аднадушна падкрасьліў, што Цэнтральны Камітэт УсеКП(б) непахісна стаіць на варце генэральнай лініі ленінскай партыі.

Партыйныя арганізацыі Беларусі цясьней згуртоўваючы свае рады навокал ленінскага ЦК давалі і будуць даваць самы суровы адпор усякім апартуністычным наскокам на лінію партыі, усякім спробам правых і «левых» дыскрэдытаваць бальшавіцкае кіраўніцтва партыі. Бальшавікі Беларусі выкрываллі і будуць бязьлітасна выкрываць кулацкую агентуру ў радох партыі, будуць бязьлітасна біць па мамаевых. Права-апартуністычная «мамаеўшчына» атрымае суровы і жорсткі адпор. Бальшавікі выкінуць з радоў партыі агентуру кулака.

Юр. Т—к.

Мацней агонь па правых апартуністых, якія аднаўляюць свае атакі супроць лініі партыі, супроць ленінскага ЦК

Не паслабляць барацьбы на два фронты, барацьбы за генэральную лінію партыі

Спробы правых дыскрэдытаваць Ленінскі ЦК

Ажыўленьне, якое зараз назіраецца, сярод правых перад XVI партзьезадам, знаходзіць водгук у радзе некаторых ячэек Віцебску. Пры прапрацоўцы тэзісаў т. Якаўлева мы мелі праваапартуністычнае выступленьне асобных камуністых на сходзе ячэйкі Дзяржбанку, гарадзкога камітэту ўзаемадапамогі.

Выступленьні партыйцаў Таўкачова і Емяльянава на сходзе ячэйкі Дзяржбанку зьявіліся адбіткам апошніх «мэтадаў» правых: скарыстаць асобныя «левыя» загібы, скажэньні лініі партыі на мясцох пры правядзеньні калектывізацыі для таго, каб зьвесьці ўсё да памылак ЦК УсеКП(б) і яе цэнтарльнага органу «Правды».

Тав. Таўкачоў кажа: «у перагібах вінаваты на-палову нізы, а на-палову вышэйшыя партыйныя інстанцыі. Цэнтральны орган партыі «Правда» несвая часова сыгналізаваў аб перагібах».

Тав. Емельянай пайшоў далей. «Памылкі рабіла ўся партыя, у тым ліку і ЦК, калі ў апчадкасе непармальнасьці —хто адказвае, загадчык ці прадаўнік?» Член бюро ячэйкі камсамолу, кандыдат акругкому КСМ т. Левіна поўнасьцю выявіла абываталькіі настроі, ставячы пытаньне: «чаму няма масла, кампоту, куды падзеліся ўсе тавары?» А тав. Емяльянаў дадаў: «чаму бастон ёсьць на 35 рублёў мэтр?»

Характэрны паводзіны гэтых таварышоў на бюро ячэйкі.

Тав. Таўкачоў імкнуўся зьвесьці справу да таго, што ён не абвінавачваў ЦК і «Правду», а ставіў пытаньне, што віна павінна быць падзелена паміж сярэднім і нізэйшым зьвяном.

Емельянаў імкнуўся апраўдацца слабай палітычнай падрыхтоўкай, гаворачы, што ад запіскі ён адмовіўся і што яму тут «прышываюць ухіл» а на заводзе-б проста растлумачылі.

Бюро ячэйкі дало рашучы адпор імкненьню Емяльянава прыкрыцца лёзунгам крытыкі і самакрытыкі: «дык што, нельга крытыкаваць ЦК, а дзе крытыка і самакрытыка?»

Усе гэтыя таварышы, скаціўшыяся ў апартуністычнае балота, памылак сваіх на бюро ня прызнаюць.

Улічваючы тое, што Таўкачоў ужо запраўдзеньне правага ўхілу на практыцы ў часе працы ў малажывсаюзе быў выключаны з партыі, а потым адноўлен з суровай вымовай і напярэдадньнем, бюро ячэйкі пастанавіла выключыць Таўкачова з радоў КП(б)В.

Емяльянаву абвешчана вымова з пастаноўкай пытаньня на сходзе ячэйкі аб выхадзе яго з кандыдатаў бюро. Адначасова запрапанавана бюро ячэйкі ЛКСМ абгаварыць выступленьне т. Левінай з паведамленьнем акруткому ЛКСМ з тым, каб мабілізаваць увагу ўсёй ячэйкі на барацьбу з правым ухілам.

Партыйная арганізацыя Віцебску дасьць належны адпор усім тым, хто прабуе атакаваць генэральную лінію нашай партыі, дыскрэдытаваць ленінскі ЦК нашай партыі.

Алесь Цыльштэйн.

***

Усе яўныя і скрытыя атакі гэтых апартуністых накіраваны на кіраўніцтва ЦК.

Так было і на ячэйцы Віцебскага гарадзкога камітэту ўзаемадапамогі.

Сваё дэмагагічнае выступленьне старшыня сходу тав. Дзюклёнак пачаў з дымавой завесы, заявіўшы, што нібы памылкі на мясцох пры правядзеньні калектывізацыі рабіліся «левымі» загібшчыкамі, але поруч з гэтым ЦК партыі дапусьціў рад буйных памылак, свячасова не рэагаваўшы на скрыўленьні і г. д.

Атака на генэральную лінію партыі і ЦК УсеКП(б) з боку Дзюклёнка а потым яго «апраўданьні» ў канцы сходу, сутнасьць якіх яшчэ больш выявіла яго апартуністычны твар, выступленьні іншых таварышоў якія прабавалі зрабіць паскок на кіраўніцтва ЦК—атрымалі з боку ўсяго партыйнага сходу рашучы бальшавіцкі адпор.

С. Ч.

РАШУЧЫ АДПОР ВЫЛАЗЦЫ ПРАВЫХ

Бюро парткалектыву Гомельскага заводу „Пралетары" прыняло рашучыя меры ў барацьбе з апартуністычнымі элемэнтамі на заводзе

«Зьвязда» паведамляла аб права-апартуністычных выступленьнях групы камуністых на гомельскім заводзе «Пралетары».

Бюро парткалектыву заводу «Пралетары» прыняло рашучыя меры супроць апартуністычных элемэнтаў. Бюро ячэйкі мэханічнага цэху распушчана, членам яе за тое, што яны не вялі ніякай работы сярод членаў партыі на растлумачэньні сутнасьці правага ўхілу, вынесена вымова. Бюро выдумчла спэцыяльную камісію, якая павінна вывяць прычыны выступленьня групы камуністых супроць арганізацыі камуністычнага цэху.

Гомельская газэта «Палеская Праўда» дае надзвычай характэрныя факты адносна апартуністычнай вылазкі на заводзе «Пралетары». «Члены партыі Гарэлік, Ёфэ, Гурар'е і Рабіновіч зараз сьцьвярджаюць у адзін голас: «гэта-ж сьмешна, калі нас называюць правымі ўхілістымі, мы-ж дрэнна разьбіраемся ў сутнасьці правага ўхілу».

«А што значыць—піша «Палеская Праўда»—калі гэтыя члены партыі, якія, быццам-бы, «не разьбіраюцца», не жадаюць узяць на сябе цяжкі абавязак па арганізацыі камуністычнага цэху і дэзарганізуюць рабочыя масы, калі гэтыя члены партыі авансам задуляюць, што «ў чэрвені прамфінплян мы ня выканаем», выстаўляючы пяіснуючыя прычыны. Што значыць калі члены партыі, якія «не разьбіраюцца» гаворадь, што «мы гвалтам насаджваем камуністычныя цэхі і што гэта ня ёсьць вынік актыўнасьці рабочае класы».

У довад таго, як апартуністычнае кіраўніцтва мэханічным цэхам не вядзе барацьбу а недахопамі цэху, «Палеская Праўда» падае наступны прыклад: у гадавіну праверкі сацыялістычнага спаборніцтва ўсе цэхі выставілі ілжэ-ўдарні каў, прагульшчыкаў, парушальнікаў працоўнай дысцыпліны на чорную дошку. Мэханічны цэх ня даў ні аднаго чалавека. «У нас усё спакойна, у нас ўсё ў парадку».

А калі ўсё ў парадку, дзе-ж прычыны нежаданьня абвясьціць сябе камуністычным цэхам?

Самакрытыка групай апартуністых разумеецца так: раз партыя выкрывае іх апартуністычную практыку, дык гэта заціск самакрытыкі (выступленьні членаў партыі Гарэліка, Гурар'е і Ёфэ). Член партыі Ёфэ гаворыць: «Я заўсёды скажу тое, што думаю, я, а ня тое, што думае нехта». Хто-ж гэта хтосьці, ці не на партыю намякае Ёфэ, які «не разьбіраецца».

Пастанову бюро партыйнага калектыву гэта група ня толькі ня выконвала, а адкрыта выступала супроць гэтае пастановы і адмаўлялася праводзіць у цэху работу па ўцягненьні беспартыйных рабочых у рады партыі.

Парткалектыў заводу «Пралетары» са ўсёй бальшавіцкай рашучасьцю дасьць адпор гэтым апартуністым. Калектыў павінен патрабаваць ад гэтай групы неадкладна прызнаць свае памылкі і разам са ўсім калектывам змагацца з труд пасьцямі і перамагаць іх разам з масамі, на чале мас.

Б. З.

Апартуністычнае выступленьне ў ячэйцы абутковай фабрыкі

Ячэйка дала аднадушны адпор антыпартыйным вылазкам

Адкрыты зьменны партсход Менскай абутковай фабрыкі абмеркаваў тэзісы тав. Шверніка аб задачах прафсаюзаў у рэканструкцыйны перыяд. У часе абмеркаваньня выступіў Шуляк, які імкнуўся давесьці, быццам, «прафсаюзы ў сучасны перыяд непатрэбны», быццам яны «ужо зжываюць сябе» і г. д.

Партыйны сход даў аднадушны адпор гэтаму апартуністычнаму выступленьню, якое адыгрывае вялізарную ролю прафсаюзаў у нашым сацыялістычным будаўніцтве.

Пытаньне аб апартуністычным выступленьні Шуляка было абмеркавана на бюро фабрычнага парткалектыву. Бюро са ўсёй рашучасьцю асудзіла выступленьне Шуляка. Бюро падкрэсьліла, што гэта выступленьне не зьяўляецца выпадковым. Шуляк выказваў такія думкі і раней.

На па-зачарговым партыйным сходзе ўсяго калектыву было абмеркавана гэта пытаньне. Сход цалкам ухваліў пастанову бюро калектыву, рашуча асудзіўшы выступленьне Шуляка.

Побач з гэтым, сход асабліва падкрэсьліў, што Шуляк ня прызнаў поўнасьцю памылковасьці свайго выступленьня.

Р.

„Мы будзем змагацца да апошняй каплі крыві"

ІНДА-КІТАЙСКІЯ КАМУНІСТЫЯ АСУДЖАНЫ НА СЬМЕРЦЬ

Бурны размах сялянскага руху ў Індыі

«МЫ БУДЗЕМ БЯЗУПЫННА ЗАКЛІКАЦЬ ДА БАРАЦЬБЫ»

ПАРЫЖ, 9. Арыштаваны ў часе пядаўніх дэманстрацый каля палацу французкага прэзыдэнта і прыцягнуты да судовай адказнасьці член ЦК французкай кампартыі Нгуэн-Ван-Тао ўчора на допыце ў судовага следчага выступіў з рэзкім выкрыцьцем тэрарыстычнай палітыкі французкіх улад. «Выслаўны ў Інда-Кітай індакітайцаў — дэманстрантаў каля палацу прэзыдэнта і сьцяны камунараў — заявіў Ван-Тао, вы асудзілі іх на кару сьмерцю. Аднак, ніякія чагрозы і рэпрэсіі не паслабяць нашай барацьбы як у Інда-Кітаі, так і ў Францыі — барацьбы, якую мы ў цесным адзінстве з французкім пралетарыятам будзем весьці да апошняй каплі крыві.

Судовыя ўлады, зусім ня маючы фактычных довадаў супроць мяне, прабуюць прышпіліць мяне да дзьмутай справы, якая ўзьнікла год назад. Адзінай прычынай гэтага зьяўляецца **намер перад тварам нарастаючага рэвалюцыйнага руху ў Інда-Кітаі разграміць і пастаўіць па-за законам інда-кітайскіх і французскіх камуністых.** Аднак, кампартыя заяўляе, што яна ганарыцца сваёй роляю кіраўніка і арганізатара барацьбы мільёнаў французскіх каленіяльных рабоў. У той час, як сацыял-каленізатары патрабуюць галоў інда-кітайскіх рэвалюцыянэраў, мы будзем **бязупынна заклікаць французскі пралетарыят да барацьбы за вызваленьне капоній і вызваленьне кітайскіх рэвалюцыянэраў ад пагражаючай ім расправы з боку «надзвычайных судоў».**

МАГУТНАСЬЦЬ «ЧЫРВОНЫХ РУБАШАК» РАСЬЦЕ

ЛЕНДАН, 10. Становішча па паўночна-заходняй граніцы Індыі «вельмі напружанае». Становішча ў гэтым раёне матло-б быць ніячэ горшае для брытанскіх улад, калі-б канцэнтрацыя значнага ліку брытанскіх войск не зрабіла мала сапраўднай магчымасьць выступленьняў супраціўніка ў шырокім маштабе. Сярод сялянскага насельніцтва прымежнай паласы ўзрастае моцнае нездаваленьне і абурэньне дзеяньнямі ангельцаў, якія разбурылі шмат вёсак і забілі шмат людзей у часе паветраных бамбардаваньняў. **Карэспандэнты сталічных газэт заяўляюць аб тым, што магутнасьць «чырвоных рубашак» (масавая рэвалюцыйная арганізацыя) расьце з кожным днём.**

САЦЫЯЛ-КАЛЕНІЗАТАРЫ ЗАКЛІКАЮЦЬ ДА РЭПРЭСІЙ

ПАРЫЖ, 9. Француская паліцэйская газэта «Лібэрты» перадрукоўвае апублікаванае ў танкінскай сацыялістычнай газэце «Піці Пополер» афіцыйнае паведамленьне танкінскай сацыялістычнай арганізацыі, у якім, наміж іншым, гаворыцца наступнае: «... Мы клянімся ад імя ўсіх сацыялістых паводзіны партыі, якія не паддаюцца ніякай ацэнцы, якія ўносяць смуту і беспарадак у Інда-Кітаі. Як ніколі раней, зараз мы заяўляем: сацыялізм — гэта праваапарадак і мір, камунізм — гэта анархія, смута і вайна. Калі правадыры вар'яту ня будуць безадкладна арыштаваны, уся мірагворчая роля Францыі будзе засуджана на няўдачу, сацыяльная эвалюцыя ў Інда-Кітаі будзе затрымана, край будзе ўкінуты ў анархію, у жабрацтва будзе ператвораны ў руіны і ў народ уможніцца дух гвалту і супраціўленьня. **Вінавайцы павінны быць схоплены і бязьлітасна засуджаны.** Необходны безадкладныя энэргічныя рэпрэсіі. Усё насельніцтва, выключаючы кучкі бунтаўшчыкоў, чакае ад губарнатара хуткіх і прыкладных мерапрыемстваў. Час спыніць благадушша і гульню з агнём».

Забясьпечыць рашучы пералом*)

(Заметкі аб рабоце сярод батрацтва і беднаты)

ЦО нашай партыі пераданым артыкулу «Правды» ў сваім ...ньне «Аб рабоце з бед...ня яе ...ніцкіх і ...ньня барацьбы ...ньне масаў ...ой ёсьць пас...ы ў бара...ю ліквідацыі ...ы. На падставе ...ыўнасьць, ...ацтванасьць ...мас вакол парт...кова вызначыць ...кулацтвам, бо ...беднаты вакол ...ванасьці, без ...тычнай актыўна...— грош цана р...з кулацтвам; ап...падку ператвара...стаўонства, але ...барацьбу з клясо...ліквідацыю ў р...лектывізацыі.

Разам з гэтым ...ты з беднатой ...тым, як практы...палітыка партыі ...радзіна знаніст...

Мы знаем, ...выстрымку, каб ...палітычную ...ацтва і беднаты, ...ацтвала сваю ...

...работы з беднатой, ...ёсьць няўкіпёны ...аказальнік паслаб...ньне і з кулацтвам; па...вай работы з бедна...ньне пазыцыі ...ье за выкананьне ...і кулацтва, як кляс...таго, як разгорнута ...ацыяванасьць і ...батрацка-бядняцкіх ..., можна беспамыл...як ідэе барацьба з ...без згуртаванасьці ...артыі, без яе аргані...мабілізацыі яе палі...сці супроць кулака ...змовам аб барацьбе ...ўняня у такім ліку ...ніца ў бальшавіцкую ...не ў бальшавіцкую ...ным ворагам, за яго ...ніях суцэльнай ка...

...на характары рабо...можна судзіць і аб ...ажыцьцяўляецца ...ў адносінах да ся...

...дзім такую вялікую ...ні раз падкрэсьліць ...ць работы сярод бед...Партыя ўвесь час ...ку па ўзмацненьні ...карэньня палітычнай ролі батрацка-бядняцкага ядра. ЦК УсеКП(б) у сваёй пастанове падкрэсьліў, што **«толькі чужыя УсеКП(б) і УсеЛКСМ элемэнты могуць ігнараваць гэту карэнную задачу партыі — задачу самастойнай арганізацыі беднаты і батрацтва ў вёсцы».**

Партыя, праводзячы сваю работу па арганізацыі батрацтва і беднаты, змагалася як супроць недаацэнкі і пасыўнасьці ў рабоце сярод вясковай беднаты, што зьяўляецца «аднэй з самых шкодных праяў правага ўхілу на практыцы», гэтак і супроць «ідэі стварэньня асобнага саюзу беднаты, што зыходзіць з трацкісцка-ліквідатарскай недаацэнкі саветаў і кааперацыі, як асноўных органаў сацыялістычнай перабудовы вёскі і на справе вядзе да пацуллярыцы контр-рэвалюцыйнага лёзунгу кулацкага «сялянскага саюзу» (з пастановы ЦК УсеКП(б).

Палітычная роля батрацтва і беднаты ў вёсцы значна ўзрасла. Партыя мае зараз вялікую практыку ў рабоце сярод батрацтва і беднаты і зрабіла многае па яе актыўнасьці. Адным з паказальнікаў таго, наколькі ўзрасла палітычная актыўнасьць вясковай беднаты і батрацтва, можа зьяўляцца ўсебеларуская канфэрэнцыя батрацка-бядняцкіх груп, якая адбылася ў сакавіку г.г.. Аднак, цэлы рад фактаў з работы вясковых партыйных арганізацый (дый ня толькі вясковых) прымушаюць біць трывогу і рабіць вывад, што на гэтым адказьнейшым вучастку работы нашай партыі далёка ня ўсё добра.

Галоўныя недахопы ідуць па лініі «самай шкоднай праявы правага ўхілу» — недаацэнкі работы сярод беднаты і батрацтва.

Зьвернемся да фактаў.

Ва многіх членаў партыі вясковай партарганізацыі існуе неразуменьне таго, што ў вырашэньні задач па сацыялістычнай перабудове вёскі вялізарнае і нават **рашаючае** значэньне мае згуртаваньне батрацтва і беднаты вакол партыі і замацаваньне блёку з серадняком у барацьбе з кулацтвам. Гэтаму неразуменьню мы абавязаны і тым, што становішча в кіраўніцтвам работай батрацка-бядняцкіх груп далёка невыстарчальнае, а ў выніку слабасьць работы гэтых груп.

У калгасе Сваташчыцкага сельсавету (Дубровенскі раён, Аршанчына) члены праўленьня і аграном кандыдат КП(б)В думаюць, што «калі мы створым батрацка-бядняцкія групы ў калгасе, расколем калгасьнікаў. Зараз ўсё мы роўныя, працуем на аднолькавых правох. Такім чынам, калі партыя бяроцца за бядняцкія групы ў калгасе, расколем калгасьнікаў. Зараз ўсё мы роўныя, працуем на аднолькавых правох. Такім чынам, калі партыя бяроцца за бядняцкія групы ў калгасе, дык яна ніячэ раз памыліцца, як памылілася (?) пры калектывізацыі».

Сярод паасобных членаў партыі і калгасьнікаў Копыльскага раёну (Менчына) ёсьць настрої, што «працу з групамі беднаты трэба праводзіць толькі калі скончыцца адліў з калгасу».

Таварышы, якія па заданьні ЦК КП(б)Б абсьледавалі работу батрацка-бядняцкіх груп, паведамляюць, што ў Копыльскім раёне на вестках райкому ў адным месцы лічыліся з групы, пры праверцы-ж аказалася толькі адна. Гэта група за паўтара месяца не рабіла ніводнага пасяджэньня, няма пляну работы, некаторыя беднякі ня ведаюць, што яны ўваходзяць у групу. Кіраўніком групы выдучан камсамолец, які ніякім аўтарытэтам сярод беднаты не карыстаецца (бацька аштрафован за разбазараньне жывёлы).

Рад выпадкаў сьведчыць аб тым, што пасяджэньні груп падмяняюцца агульнымі сходамі беднаты. У калгасе «Ленінка» (Аршанчына) у групу беднаты былі залічаны ўсе калгасьнікі-беднякі. У калгасе «3 года» (Быхаўскі р-н, Магілеўшчына) у групу беднаты былі залічаны тыя беднякі, якія лічылі «больш вытрымаными».

Паданыя факты, а іх можна падаць значна больш, даюць права рабіць вывад, што ў радзе працаўнікоў ёсьць непаразуменьні, як працаваць з беднатой і галоўнае, што найбольш шкодна, адносіны да гэтай работы, як да пейкай другарадняй («калі скончыцца адліў з калгасу»).

Аб тым, што работа сярод батрацтва і беднаты ў рабоце многіх партыйных ячэек, арганізацый і ўстаноў ня носіць арганічнага характару ва ўсёй дзейнасьці, можна судзіць і на аснове другіх паказальнікаў.

Зноў зьвернемся да фактаў.

ЦК КП(б)Б ніячэ ў студзені м-цы гэтага году прыняў падрабязную пастанову аб рабоце сярод беднаты. Згодна гэтай пастанове ў радзе цэнтральных і акруговых устаноў павінны былі быць вылучаны спэцыяльныя інструктары па рабоце сярод беднаты. Дырэктыва выкананa са значным спазьненьнем, а Белкаапсаюз вылучыў інструктара толькі ў канцы красавіка. Амаль як правіла, групы беднаты зьбіраюцца для разбору кампанейскіх пытаньняў, г. зн. тады, калі ёсьць дырэктыва райкому абгаварыць тое ці іншае пытаньне. Зусім не наладжана кіраўніцтва і дапамога кіраўнікамі груп беднаты. Групы беднаты пры калгасах створаны толькі ў апошні час і далёка ня ўсюды прыступілі да практычнай работы.

Адпушчаныя сродкі на каапэраваньне батрацтва і беднаты поўнасьцю не скарыстоўваюцца. Дырэктыва ЦК КП(б)Б аб уцягненьні батракоў у калгасы (было намечана 60 тысяч) поўнасьцю ня выканана. Па Аршанскай акрузе сродкі, адпушчаныя для крэдытаваньня калгасаў на выдачу зарплаты батраком-калгасьнікам і для аказаньня дапамогі, скарыстаны ад 5 да 7 процантаў.

Горш за ўсё пастаўлена работа сярод батрацтва і беднаты па асобных відах каапэрацыі. Толькі ў апошнія часы каапэрацыйныя аб'яднаньні пачынаюць аддаваць гэтаму пытаньню прыблізна такую ўвагу, якое яна (работа) заслугоўвае. Райкомы ў сваім кіраўніцтве батрацка-бядняцкімі групамі ня ўжываюць дыфэрэнцыяцыі, кіраўніцтва ажыцьцяўляецца наогул усімі групамі. Між тым, кожная батрацка-бядняцкая група пры кожным каапэрацыйным аб'яднаньні, установе і арганізацыі мае свае спэцыфічныя ўмовы для работы і дапамога павінна ісьці па лініі ўліку умоў работы кожнай групы.

Вывады:

Дырэктыва бюро ЦК КП(б)Б (студзень 1930 г.) у значнай сваёй частцы ня выканана. Партыйныя ячэйкі і райкомы не зрабілі ўсяго таго, што патрабавалася для забясьпечэньня сталай і сыстэматычнай работы сярод батрацтва і беднаты. Зусім зразумела, што там, дзе была пайгорш пастаўлена работа па арганізацыі батрацтва і беднаты і замацаваньні саюзу з серадняком, мы маем горшыя вынікі ў замацаваньні калектывізацыі.

Нам неабходна дабіцца таго, каб работа сярод батрацтва і беднаты была ўвесь час у цэнтры ўвагі партыйных ячэек у вёсцы, каб усялякай недаацэнцы гэтай работы даваўся самы рашучы і бязьлітасны адпор. Групы беднаты ў калгасах павінны займацца важнейшымі пытаньнямі гаспадарчага і палітычнага жыцьця калгасу.

Мы веда

УДАРНЫМ ТЭМПАМ СКОНЧЫЎШЫ СЯЎБУ, РАЗГАРНУЦЬ ПАДРЫХТОЎКУ ДА ЎБОРКІ ЎРАДЖАЮ

Посьпех уборачнай кампаніі залежыць ад: правільнай арганізацыі працы ў калгасах, своячасовага рамонту машын і рацыянальнага скарыстаньня інвэнтару

Саўгасы і калгасы павінны арганізаваць шырокую дапамогу бядняцкім і маламоцным серадняцкім гаспадаркам

Часу засталася мала

Сяўба ў Беларусі падыходзіць да канца. Ўжо пара разгарнуць падрыхтоўку да сенаўборачнай і збожжаўборачнай кампаніі. Агульнавядома, што ад своячасовай і шпаркай уборкі ўраджаю ў многім залежыць якасьць сена і збожжа. У Беларусі мы ў гэтым годзе мелі ранюю вясну, ранюю сяўбу. Калі надворʼе будзе спрыяць, дык у пачатку ліпеня пачнецца касьба сенажацяй, а праз месяц і ўборка хлябоў. Таму трэба сьпяшацца з падрыхтоўкай да ўборкі—часу засталося зусім мала.

Зразумела, што асабліва добра павінен падрыхтавацца да ўборачнай кампаніі абагулены сэктар сельскае гаспадаркі, бо ён закліканы паказаць усяму сялянству прыклад добрай, выразнай работы.

Саўгас Дукора (Барысаўскі раён) на здымку пітомнік рассады

У калгасным сэктары прыдзецца сабраць з палёў вершывыя культуры (азімых і яравых) на плошчы 322 тысячы гэкт., тэхнічныя культуры — 32 тыс. гэкт., прапашныя культуры (бульба і коранаплоды) — 385 тыс. гэкт. і травы (лугавых і сеяных) — 345 тыс. гэкт. Агул калгасы ўборачнымі машынамі (спонавязалкамі, жнявяркамі) забясьпечаны. Але ўсё-ж ня хопіць некаторых больш складаных уборачных машын (якімі наша прамысловасьць яшчэ ня можа забясьпечыць калгасы ў гэтым годзе). Асабліва будзе адчувацца нястача касарак. Нястачу некаторых больш складаных уборачных машын трэба будзе папоўніць больш напружанай ручной работай, больш рацыянальна пастаўленай арганізацыяй працы.

Гаручага да трактараў, коняў і людзкой рабочай сілы ў калгасах хопіць. Для забясьпячэньня коньмі некаторых бясконных або малаконных калгасаў (мястачковых, батрацкіх) зараз закупляецца дадаткова 1.500 коняй — сродкі на гэту мэту вызначаны.

Іры параўнальна поўным забясьпячэньні нашых саўгасаў (за выключэньнем некаторых сьвіняводчых уборачнымі машынамі і цягавай сілай уборка ўраджаю тут павіна прайсьці ў самы кароткі тэрмін — на працягу ня больш 2 тыдняў.

Трэба неадкладна прыступіць да складаньня плянаў уборкі ўраджаю, да арганізацыі ўборачных і малацьбітных брыгад для забясьпячэньня поўнага скарыстаньня ўборачных машын.

Трэба таксама зараз-жа прыступіць да рамонту ўборачных машын з тым, каб гэтую работу скончыць да 1-га ліпеня — аб гэтым гаворыць дырэктыва ўраду. Але цэнтральныя арганізацыі ня ведаюць, ці прыступлена да гэтай работы на мясцох і ў якой ступені апошняя забясьпечаны мэталем, абсталяваньнем і запаснымі часьцямі.

У справе забясьпячэньня запаснымі часьцямі ўборачных машын наглядаецца наступная ненармальнасьць. Месцы насылаюць у Менск заяўкі на запасныя часьці ў грашовым выразе, без паказаньня колькасьці тых ці іншых запасных часьцей, якія ім патрэбны. І таму, нашы цэнтральныя забясьпечваючыя арганізацыі выпісваюць запасныя часткі паводле вельмі прыблізных разьлікаў, далёкіх ад уліку рэальных патрэб. У выніку адных запасных часьцей выяўляецца лішак, а другіх — но хапае. Трэба адшукаць якія-небудзь меры для вжыцьця гэтых ненармальнасьцяй.

У саўгасах пнятача ўласнай рабочай сілы выяўляецца, прыблізна, у разьмеры 30 проц. Трэба своячасова паклапаціцца аб падрыхтоўцы гэтай сілы, каб у часе самой уборкі ня было замінак, ня было перабояў.

Гаворачы аб падыходзячай уборачнай кампаніі нельга прайсьці міма надзвычай важнага пытаньня аб дапамозе індывідуальным бядняцкім і маламоцным серадняцкім гаспадаркам з боку абагуленага сэктара. Калгасы і саўгасы павінны шырока дапамагчы бядняцка-серадняцкім гаспадаркам, шляхам прадастаўленьня машын, цягавай сілы, а ў некаторых выпадках таксама і рабочай сілай.

Л. Н.

Добры пачатак

Сельска-гаспадарчая арцель «Парастак сацыялізму» (Рэчыцкі раён, Гомельскае акр.) зараз-жа, пасьля скончэньня веснавой сяўбы, распачала падрыхтоўку да ўборкі ўраджаю. Партʼячэйка калгасу мабілізавала грамадзкую думку ўсіх калгаснікаў беднякоў і сераднякоў вакол гэтага пытаньня. Пасьля вытворчай парады пытаньні падрыхтоўкі і плян ўборкі ўраджаю былі абгавораны на нарадзе актыву калгасу, які склікала партʼячэйка. У абмеркаваньні актыў і радавыя калгаснікі прынялі самы актыўны ўдзел. Нарадай было пастаноўлена арганізаваць ударныя брыгады і сацыялістычнае спаборніцтва ў калгасе, набыць неабходныя ўборачныя машыны і інш.

Зараз партʼячэйка і праўленьне калгасу прыступілі да рэалізацыі прынятых, высунутых нарадай. На добраахвотных пачатках арганізуецца пяць ударных брыгад: жанцоў, машыністых, касцоў, возчыкаў і кладчыкаў снапоў. Прапрацавана пытаньне арганізацыі працы ў арцелі. У бліжэйшыя дні яно будзе разгледжана і зацьверджана на праўленьні калгасу.

Уже закуплены і падрыхтаваны да ўборкі ўраджаю тры жнявяркі, 4 касілкі, 2 конных грабель і інш. с.-г. уборачныя машыны.

— Нам для точкі нажоў у машынах,— заўважае старшыня калгасу тав. Чырык,—да зарэзу патрэбны тачыльныя варштаты. У акркалгассаюзе сказалі, што тачыльных варштатаў няма пакуль што. «Атрымаем—дамо». А ў цэнтры ў сваю чаргу кажуць: «Атрымайце ў акрузе».

Не адзін тав. Чырык скардзіцца, што тачыльных варштатаў няма. Калгаснікі сьцьвярджаюць, што «сняркі мы атрымалі як сяўбу канчалі». Такая нагрэва ёсьць і ў адносінах тачыльных варштатаў. Гэта адцяжвае сапраўднасьці, бо пізавыя работнікі калгасаў сустракаюцца з бюракратычнымі адносінамі з боку акруговых і цэнтральных устаноў.

Ва Ўраваравіцкім раёне пытаньню ўборкі ўраджаю з боку партʼячэек раёну аддаецца вялікая ўвага. Батрацка-бядняцкія групы буйнейшых калгасаў—«Энергэльса», «Рухавік», «Камінтэрн» і інш. разам з серадняцкім актывам абгаварылі пытаньне падрыхтоўкі да ўборачнай кампаніі і пляны ўборкі. Цяпер рамонтуюцца ўборачныя машыны, будуюцца новыя і рамонтуюцца старыя аборы для складваньня хлеба. Для гэтай мэты скарыстоўваюцца гаспадарчыя будынкі (гумны) калгаснікаў, якія перабудоўваюцца ў вялікія хлебахавальні. Набываюцца ўборачныя машыны. У раёне таксама аддаецца ўвага мабілізацыі актыўнасьці сялянак, якія арганізуюцца ў брыгады па ўборцы ўраджаю.

Аднак, ня ўсе яшчэ партыйныя і камсамольскія арганізацыі і калгасы належным чынам разварушыліся. У большасьці калгасаў нічога ня робіцца па арганізацыі працы ў калгасах, па падрыхтоўцы да ўборачнай кампаніі. Патрэбен самы рашучы пералом. Трэба ўдарыць па абломаўшчыне і чыноўніцкіх адносінах да важнейшай кампаніі—уборкі новага ўраджаю.

САЛДАЦЕНКА.

Сяўба ў Меншчыне

Адстае выкананьне пляну па тэхнічных культурах

Паводле даных Менакрва на 5 чэрвеня ў **Менскай акрузе засеяна 396.773,2 гэкт., што складае 86,1 проц. агульнага пасеўнага пляну.** Калгасамі засеяна 92.435,7 гэкт — 91,1 проц., індывідуальным сэктарам — 304.334,5 гэкт. — 84,7 проц.

Слаба ідзе сяўба тэхнічных культур: калгасы выканалі 40,5 проц. пляну, індывідуальны сэктар — 59,3 проц., у сярэднім — 63 проц. Па ільне плян выкананы: калгасамі на 46 проц., індыв. сэктарам — на 72,6 проц., у сярэднім — на 66,8 проц.; па каноплях: калгасамі—на 14,9 проц.; індыв. сэктарам — на 54,3 проц., у сярэднім — на 45,8 проц. Такім чынам, асабліва адстаюць з сяўбой тэхкультур калгасы.

Пад збожжавыя культуры засеяна ўсяго 221.208,7 гэкт., або 92,1 проц. пляну. Калгасамі засеяна 54.660,2 гэкт. (103,5 проц.), індывідуальным сэктарам —166.548,5 гэкт. (88,9 проц.). Па пшаніцы плян у сярэднім выкананы на 84,3 проц., ярыцы — на 152,9 проц., аўсе — на 94,1 проц., ячмені — на 93,9 проц., грэчцы — на 74,4 проц., просе — на 22,5 проц., гароху — на 85,1 проц. і іншых бабовых культурах — на 59,4 проц.

Па бульбе калгасы выканалі 85,7 проц. пляну, індывідуальны сэктар — 93,7 проц.; па коранаплодах калгасы — 31,2 проц., індыв. сэктар — 24,4 проц.; па віцы на насеньне калгасы 117 проц., індыв. сэктар — 106,7 проц.; па віцы на сена калгасы — 62,2 проц., індыв. сэктар — 64,3 проц.; па сэрадэлі калгасы—67 проц., індывідуальны сэктар — 66,5 проц.; па капюшыне калгасы — 101,9 проц., індыв. сэктар — 68,2 проц.; па лубіне калгасы — 74,8 проц., індыв. сэктар — 83,4 проц.; па гародніх культурах — калгасы — 33,2 проц., індыв. сэктар — 94,7 проц.

У сярэднім па абодвых сэктарах плян выкананы па бульбе на 92 проц., коранаплодах — на 25,9 проц., віцы на насеньне—на 108,9 проц., віцы на сена —на 63,8 проц., сэрадэлі—на 66,6 проц., капюшыне — на 75,6 проц., лубіне — на 81,5 проц., сіласных культурах — на 60,4 проц., гародніх культурах — на 81,2 проц.

Ільготы садоўніцтву і гароднінтву

У мэтах садзейнасьці разьвіцьцю садоўніцтва і гароднінтва ў калгасах і працоўных сялянскіх гаспадарках, ЦВК і СНК БССР дапоўнілі пастанову аб адзіным с.-г. падатку наступным пунктам: ПРЫБЫТАК З ПЛОШЧАЎ САДОЎ І ГАРОДАЎ ВЫЛІЧВАЕЦЦА ПА НОРМАХ ПРЫБЫТКОВАСЬЦІ ПАЛЯВЫХ ЗЯМЕЛЬ, КАЛІ САД І ГАРОД ЗАЙМАЮЦЬ НЯ БОЛЬШ 3-х ДЗЕСЯЦІН У КАЛГАСАХ І ¼ ДЗЕСЯЦІНЫ Ў СЯЛЯНСКІХ ГАСПАДАРКАХ СЕЛЬСКІХ МЯСЦОВАСЬЦЯЎ І ⅛ ДЗЕСЯЦІНЫ Ў СЯЛЯНСКІХ ГАСПАДАРКАХ ГАРАДЗКОЙ МЯЖЫ. Паказаная ільгота не датычыць гаспадарак, якія абкладаюцца ў індывідуальным парадку.

Да „Дня трактара" ня рыхтуюцца

Толькі адзін Калгасцэнтр выпрацаваў плян

«Дзень трактара» ў БССР вызначан на 20-ае чэрвеня. Уся падрыхтоўка да правядзеньня гэтага дня выявілася пакуль што ў вылучэньні саюзам сельгаслесрабочых спэцыяльнага штабу кіраўніцтва. Шматлікія спробы штабу склікаць нараду зацікаўленых арганізацый, якая выпрацавала-б праграму правядзеньня гэтага дня, пацярпелі паўдачу. На нараду амаль ніхто не зьявіўся. Былі запрошаны прадстаўнікі Белгасцэнтру, Белсельтрэсту, Насепітрэсту Ільнатрэсту, ЦК ЛКСМБ і рэдакцый цэнтральных газэт. З іх прыходзілі толькі прадстаўнікі Белкалгасцэнтру і Белсельтрэсту.

Амаль усе сельска-гаспадарчыя арганізацыі наогул мала аддаюць увагі правядзеньню «Дня трактара». Так, у Белсельтрэсьце абмежаваліся толькі вылучэньнем супрацоўніка, на якога ўскладзена ўся работа, але апошні яшчэ «нічога ня ведае». Насепітрэст і Ільнатрэст «нешта чулі» аб «Дні трактара». Толькі Калгасцэнтр выпрацаваў плян правядзеньня гэтага дня і запрапанаваў пізавым калгасным органам мабілізаваць калгаснікаў на барацьбу з паломкамі трактараў, арганізаваць тэхнічную дапамогу маладым трактарыстым і т. д.

Падрыхтоўчая праца да «Дня трактара» ў калгасах пачнецца з 10-га чэрвеня.

Ва ўсіх калгасах будуць вылучаны брыгады з ліку калгаснікаў, трактарыстых і прадстаўнікоў саветаў калгасаў, якія ў тэрмін з 12-га па 20-ае чэрвеня правядуць праверку стану трактараў і с.-г. машын, адносін да іх трактарыстых і калгаснікаў, выявяць і падлічаць праробленую трактарамі працу ў часе веснавой пасеўнай кампаніі, выявяць прычыны прастояў і паломак трактараў. Брыгады павінны будуць выявіць лепшых трактарыстых, якія ў час веснавой пасеўнай кампаніі дасягнулі найбольшых вынікаў працы пры найменшай затраце гаручых матар'ялаў і праверяць выкананьне сацдагавораў.

20-га чэрвеня ва ўсіх калгасах адбудуцца сходы калгаснікаў, на якіх брыгады зробяць даклады аб праробленай імі працы.

А. М.

ПРАДПРЫЕМСТВЫ ШУКАЮЦЬ РАБОЧЫХ, А КВАЛІФІКАВАНАЙ РАБОЧАЙ СІЛЫ НЯМА

Падрыхтоўка кадраў не пасьпявае за тэмпамі сацыялістычнага будаўніцтва

Савецкая Беларусь—хутка індустрыялізуецца.

На балотах будуюцца электрычныя станцыі. Расьце прамысловасьць гарадоў.

Яшчэ два гады пазад мы маглі толькі марыць аб тым, што поўсаматужны заводзік «Энэргія», на якім толькі 7 год назад працавала 50 чалавек, пераўтворыцца ў 1.500 рабочых; што завод «Камунар», на якім толькі два гады пазад было занята каля 120 рабочых, стане машынабудаўнічым заводам з 800 рабочымі.

***

У той час, як у капіталістычных краінах беспрацоўе расьце з кожным днём, з прадпрыемстваў выкідваюцца тысячы кваліфікаваных рабочых, асуджаных на галоднае існаваньне,—у СССР, дзякуючы індустрыялізацыі краіны, беспрацоўе зьмяншаецца з кожным годам.

Лічбы гавораць аб тым, што ў Савецкай Беларусі—адным з адсталых краін—за кароткі час беспрацоўе значна скарацілася, ня гледзячы на тое, што ў горад з кожным днём уліваюцца новыя кадры вясковай беднаты, якія ўпяршыню шукаюць наёмнай працы.

У студзені г. г. на біржах працы БССР налічвалася звыш 30.000 беспрацоўных. На 1-га красавіка лік беспрацоўных зьменшыўся на 20 проц.

На 1-га мая мы маем новае зьніжэньне ліку беспрацоўных на 20 проц. —да 19.000 чал. З якіх катэгорый складаюцца кадры беспрацоўных? Пераважная большасьць—хатнія работніцы (звыш 9.000 чал.) і асобы, якія ўпяршыню шукаюць работы (6.682).

Кваліфікаваных рабочых на біржы працы амаль няма. Большасьць зарэгістраваных кваліфікаваных рабочых —лятупы, якія вандруюць з аднаго прадпрыемства на другое ў пошуках больш высокіх ставак і лепшых умоў работы.

Такі-ж малюнак на Менскай біржы працы. На 1-га студзеня на біржы налічвалася 7.547 беспрацоўных, на 1 мая—5.374, з іх 1.819 асоб упяршыню шукаюць работы.

Гэтыя лічбы гавораць аб тым, што за апошні час мы стаім **перад праблемай не беспрацоўя, а «безработніцтва».** Не хапае рабочай сілы, каб задаволіць попыт нашай прамысловасьці.

Што робяць нашы органы працы, каб падрыхтаваць рабочую сілу, каб пераквалiфікаваць тых беспрацоўных, якія лічацца на біржы

Рэдакцыя зацікавілася гэтым пытаньнем. Выявілася, што нашы прафсаюзныя і гаспадарчыя арганізацыі мала цікавяцца забясьпячэньнем рабсілай нашай прамысловасьці. Органы працы зусім ня ведаюць, колькі рабочых патрэбна ў бліжэйшы час нашым фабрыкам і заводам. Вось выразны прыклад. У сакавіку Наркампрацы запытаў у Белмэталяаб'яднаньня—колькі патрабуецца ім рабочай сілы на бліжэйшы час, гэтыя весткі патрэбны ў мэтах падрыхтоўкі рабочых-мэталістых. Дырэктар аб'яднаньня т. Фіш адказаў: «Патрабуецца ня больш 50 чалавек. Я думаю, што яны на біржы знойдуцца».

Тэмпы індустрыялізацыі значна апярэдзілі разважаньні дырэктара. Гэтымі днямі з мэталяаб'яднаньня прышло паведамленьне «Мэталяпрамысловасьці БССР да 1 кастрычніка трэба новых 5.000 рабочых. Зараз на «Сельмаш» трэба паслаць 900 чалавек, на завод імя Ланцуцкага—900 чалавек, на завод «Энэргія» і «Камунар»—па 450 чал.» Дзе ўзяць такую колькасьць рабочых, калі на біржы няма падрыхтаванай рабочай сілы?

Біржы працы ня маюць вестак аб тым, колькі рабочых патрэбна прамысловасьці БССР і таму ня маюць пляну падрыхтоўкі кваліфікаванай рабочай сілы. Органы працы працуюць усляпую—адкрываюць курсы, часта зусім непатрэбныя, пераквалiфікоўваюць рабочых недэфіцытных спэцыяльнасьцяй у той час, як на некаторыя катэгорыі адчуваецца сапраўдны голад.

На пытаньне нашага супрацоўніка, колькі рабочых трэба падрыхтаваць у бліжэйшы тэрмін, загадчык рынку працы НКП **т. Конькінаў** адказаў:

«Мы толькі ведаем, што для фабрыкі цукерак да сьнежня трэба падрыхтаваць 600 жанчын і 100 мужчын; заявак больш няма».

Цэнтральны Інстытут Працы падрыхтоўвае шмат тыпкоўшчыкаў і каменшчыкаў. Іх налічваецца на менскай біржы каля 250 чалавек; а токараў і сьлесараў не хапае.

Падрыхтоўка кадраў—«вузкае месца» работы органаў працы. Не дарэмна загадчык рынку працы т. Конькінаў упарта адмаўляўся даць весткі нашаму супрацоўніку аб падрыхтоўцы кадраў і патрабаваў напісаны артыкул наперад узгадніць з ім.

Хутка ўзрастаючая прамысловасьць павінна быць забясьпечана рабочай сілай. Падрыхтоўка кадраў павінна пасьпяваць за тэмпамі сацыялістычнага будаўніцтва.

А. Манькоў.

Улік аб'ектаў абкладаньня—па-за ўвагай савецкай грамадзкасьці

У БССР праводзіцца зараз улік аб'ектаў абкладаньня с.-г. падаткам. Справа гэта вельмі важная і адказная, бо ўлік павінен даць адказ на рад важнейшых пытаньняў вялікага эканамічнага і палітычнага значэньня.

Улік павінен **выявіць сапраўдныя крыніцы прыбыткаў асобных гаспадарак** у мэтах правільнага разьмеркаваньня падатку паміж асобнымі сацыяльнымі групамі.

Улік павінен даць **выразны малюнак эканамічнага твару абагуленай часткі на шай вёскі** і ў першую чаргу калгасаў.

Улік павінен падагуліць эканамічнае становішча неабагуленай часткі гаспадаркі калгаснікаў.

Улік павінен выявіць эканамічнае становішча індывідуальнага сэктару сельскае гаспадаркі.

На матар'ялах уліку будзе налічан падатак на ўсе гэтыя мэты. Ён будзе налічана страхоўка. Матар'ялы ўліку паслужаць базай для далейшай распрацоўкі мерапрыемстваў па сацыялістычным будаўніцтве сельскай гаспадаркі.

Ніколі ўлік ня ведаў такіх адказных задач. Між тым на улік ніякай увагі не зварачаецца на мясцох. Партыйныя і савецкія арганізацыі ў раёне ўзвалілі ўсю работу на плечы загадчыкаў фінчастак і чакаюць, што гэтыя загадчыкі самі выканаюць такую вялікую справу, як улік аб'ектаў гэтага году.

Карткі ўліку ў гэтым годзе значна больш складаныя, чым у мінулым. Аб іх складанасьці многа гавораць, але ніхто не паклапоціцца аб тым, каб рэальна дапамагчы тым тысячам працаўнікоў, якія будуць заняты запаўненьнем гэтых картак.

Вось прыклады таго, што на мясцох недаацэньваюць значэньня ўліку. На Віцебскай акруговай нарадзе, дзе абмяркоўваліся галоўныя пытаньні ўліку, кіраўнік фінансавымі справамі акругі тав. Сапрыцкі прысутнічаў толькі некалькі мінут.

Старшыня Лупалаўскага РВК, Магілеўскае акругі, пялец аб палец ня ўдарыў, каб ярушыць улік а мёртвага пункту. У Хацкевіцкім сельсавеце гэтага-ж раёну ўлік праведзен кавалерыйскім наскокам у тры дні ў той час, як на гэту справу трэба дадаць 40-50 дзён. У Сухараўскім сельсавеце ўлікам займаецца адзін старшыня, які ўлічвае 100 гаспадарак у адзін дзень. У Фашчэўскім сельсавеце, Шклоўскага раёну, незямляробчыя заработкі ўлічваюцца ў канцылярыі сельсавету. Аб ільготах па агразаймінімуме ня ведаюць ня толькі індывідуальнікі, але нават калектыўныя гаспадаркі.

Уліку пагражае правал, калі гэтай справай адразу-ж ня займуцца ўсе нашы партыйныя і савецкія арганізацыі.

З.

Рабочыя і калгасы—зьездам партыі

Хто лепш і раней выканае ўзятыя на сябе абавязкі?

Праверым выкананьне абяцаньняў, даных у рапортах

5 ударных брыгад імя партзьезду

Абгаварэньне тэзісаў да XVI партыйнага зьезду на СУРАСКАЙ КАРТОННАЙ ФАБРЫЦЫ ІМЯ ВАРОЎСКАГА праходзіць пры надзвычайнай актыўнасьці рабочых. На ўсіх сходах рабочыя ўхвалілі тэзісы.

ЗА 2 ДНІ АРГАНІЗАВАНА 5 УДАРНЫХ БРЫГАД ІМЯ ПАРТЫЙНЫХ ЗЬЕЗДАЎ, якія заключылі паміж сабою дагавары.

У дагаворах рабочыя абавязуюцца: ВЫКАНАЦЬ ПРАМФІНПЛЯН НА 108 проц. УЗЬНЯЦЬ ПРАДУКЦЫЙНАСЬЦЬ ПРАЦЫ НА 45 проц. замест 43 па прамфінпляне, зьнізіць сабекошт прадукцыі на 16 проц. па прамфінпляне; давесьці брак да мінумуму.

Адначасова рабочыя патрабуюць ад адміністрацыі ХУТЧЭЙШАГА ЗЬНІШЧЭНЬНЯ ТАРМАЗОЎ У РАБОЦЕ. Сартоўка папсавалася і пагражае спыненьнем работы—неабходна ў бліжэйшым часе набыць новую сетку да сартоўкі. Трэба **ПУСЬЦІЦЬ ЗАПАСНУЮ 4-ю ПАПЯРОВУЮ МАШЫНУ** ў мэтах павялічэньня выпрацоўкі прадукцыі; **ЛІКВІДАВАЦЬ НЕНАРМАЛЬНАСЬЦІ Ў ЗАБЕСЬПЯЧЭНЬНІ ФАБРЫКІ МАТАР'ЯЛАМІ.**

Ударныя брыгады патрабавалі ад прафарганаў РАЗГАРНУЦЬ ШЫРОКУЮ ІНТЭРНАЦЫЯНАЛЬНУЮ І АНТЫРЭЛІГІЙНУЮ РАБОТУ.

Брыгады вырашылі здаць на хаваньне ў ашчадныя касы аблігацыі 3-й пазыкі індустрыялізацыі.

Яфрэменка, Абраменка.

Шэўхэд—стары рабочы, вытворчы стаж 26 год, ударнік, падаў заяву аб уступленьні ў рады ВКП(б).

Падарунак 16 партзьезду

Па ўсіх цэхах Віцебскага заводу «Чырвоны Мэталіст» прыступлена да абгаварэньня тэзісаў тав. Куйбышава.

15 чэрвеня адбудзецца агульны сход «25.000», выдзеленых заводам, на якім будзе заслухана інфармацыя аб ходзе падрыхтоўкі да 16 партзьезду ўпадпэфным раёне. У падпэфным Сеньненскі раён пасылае два чалавекі для падрыхтоўкі калгасаў да 16 зьезду і папулярызацыі тэзісаў тав. Якаўлева.

За апошнія некалькі дзён падана ў партыю 28 заяў. Большасьць паступаючых—кваліфікаваныя рабочыя, добрыя актывісты.

Брыгада па выробку штампаў мэханічнага цэху ў ліку 8 чалавек бярэцца ў парадку ўдарніцтва шпаркім тэмпам вырабіць штампы новай канструкцыі для трэсаў да плугоў № 14. Гэтыя штампы будуць паднесены ў якасьці падарунку 16 партзьезду. **Плужны цэх заводу даў за май месяц 10 проц. звыш вытворчай праграмы.**

Дрэнна рыхтуецца да зьезду камсамольская арганізацыя і рэдкалегія газэты. Дагэтуль на абмеркаваньне ніякіх лістовак, прысьвечаных падыходзячаму зьезду партыі.

Г. Каган.

МАЙСКІ ПРАРЫЎ ЛІКВІДУЕЦЦА

БАБРУЙСК. (Наш брыгадзір). Прасавальны агрэгат шэйнай фабрыкі імя Дзяржынскага ў колькасьці 16 рабочых абвясьціў сябе ударнай брыгадай на асновах калектыўнай зьдзельшчыны. Брыгада ўзяла на сябе абавязак выканаць прамфінплян і яго якасныя паказальнікі, забясьпечыць якасьць выпускаемай продукцыі, быць прыкладам для іншых рабочых.

Зараз мы МАЕМ ЗНАЧНЫ ПЕРАЛОМ У ВЫКАНАНЬНІ ПРАМФІНПЛЯНУ. Майскі прарыў на фабрыцы паступова ліквідуецца.

25 рабочых фабрыкі падалі заявы аб уступленьні ў партыю.

Брыгадзір «Зьвязды» РАЙХЛІН.

ПЕРАВЫКАНАЛІ ПЛЯН СЯЎБЫ

ВІЦЕБСК. (Наш кар.). Саўгас «Адаменкі-Станіславаа», Лёзьнянскага раёну, у рапарце XIII зьезду КП(б)Б паведамляе, што ПЛЯН ВЕСНАВОЙ ПАСЕЎНАЙ КАМПАНІІ ІМ ВЫКАНАН З ПЕРАВЫШЭНЬКЕМ НА 20% ВА ЎДАРНЫМ ПАРАДКУ ДА 24-га МАЯ.

Зараз саўгас ўзяў ільнаводчы напрамак — пад лён засеена 106 гэкт.

Саўгас аказвае вялікую дапамогу насеньнем і племянной жывёлай нанава арганізаваным калгасам. У парадку шэфства рабочыя прапрацавалі ў 6 калгасах 192 рабочыя дні. Рабочыя саўгасу выпучылі ўдарную брыгаду з трох чалавек для пастаяннай работы ў калгасе «Беларуская Вёска».

РАНЕЙ ВЫЗНАЧАНАГА ТЭРМІНУ

БАБРУЙСК. (Наш брыгадзір). Члены калгасу «Расьсьвет» паслалі рапарт 13 зьезду КП(б)Б. У рапарце калгаснікі паведамляюць, што сяўба скончана на 4 дні раней вызначанага плянам тэрміну. Пасеўная плошча напаравана на 15 проц. звыш пляну. Зараз калгаснікі асушылі 40 гэкт. балота, дзе ніколі ня ступала чалавечая нага. На гэтым балоце мяркуецца засеяць 18 гэкт. вікі для сіласных кармоў.

Створаны ўдарныя брыгады па ўборцы ўраджаю, у ліку 173 чалавек.

У калгасе арганізаваны ясьлі на 75 дзяцей і дзіцячая пляцоўка на 50 дзяцей.

ПАПРАЎКА

Пад нарысам «Гарадок навукі» («Зьвязда» № 134) пры вёрстцы выпаў подпіс «Міх. Кін».

Горкі—стары рабочы, вытворчы стаж 21 год, пядаўна ўступіў у рады партыі.

Самаправерка на абутковых фабрыках змазана

Май ня даў паляпшэньня у выкананьні прамфінпляну

ЦП саюзу гарбароў лічыць паўторную самаправерку абавязковай

Самаправерка сацдагавораў па саюзе гарбароў ужо скончана. Але з вывадаў відаць, што мала ўдзелена ўвагі самаправеркі з боку прафсаюзу.

У вывадах перавышаюць агульныя ацэнкі і характарыстыкі: накшталт «ёсьць у нас некаторыя дасягненьні, але ёсьць і недахопы». Вось лейтматыў большасьці вывадаў самаправерачных брыгад. Адразу відаць, што па лежнага кіраўніцтва брыгадамі з боку заводзкіх арганізацый ня было.

На некаторых прадпрыемствах самаправерка была фактычна **змазана.** Напрыклад, на віцебскай абутковай фабрыцы імя Лекерта не працавала, рабочыя пайшлі ў адпачынак. І, здаецца, што за гэты час нават тое, што дала самаправерка, **зьнікла.** За першыя тры дні пасьля адпачынку фабрыка здала складу Скурсыпдыкату 6.000 пар абутку, з якіх толькі 1.500 былі адносны, як першагатунковыя, а іншыя ў другі і трэці гатунак. Усяго-ж за тры дні фабрыка выканала праграму **толькі на 60 проц.** Гэта даволі выразна кажа аб якасьці самаправеркі.

Ня лепш справа стаіць і на **менскай абутковай фабрыцы.** У пачатку самаправеркі справа трохі палепшылася. Калі за першае паўгодзьдзе вытворчая праграма была выканана ў сярэднім на 91,1 проц., дык у красавіку праграма была выкананa на 99,2 проц. Здавалася,б, што фабрыка ўвайшла шляху да канчатковай перамогі. Але пасьля самаправеркі, г. зн. у маі, праграма выканана ўсяго на 94 проц. Ці можна тут згадзіцца, што самаправерка зрабіла патрэбны пералом у выкананьні прамфінпляну?

На гомельскай абутковай фабрыцы —той-жа малюнак. У красавіку вытворчая праграма была выкананa на 85 процантаў, у красавіку — на 56 проц., а ў маі, паводле паведамленьняў нашага рабкора, пасьля паляншэньняў у рабоце фабрыкі няма.

Тое, што на абутковых фабрыках самаправерка не дала нага пералому ў выкананьні прамфінпляну—нікога з работнікаў цэнтральнага праўленьня саюзу ня цікавіць. А пытаньне да старшыні ЦП саюзу ён правесьці паўторную самаправерку, паводле дырэктыў старшыні адказаў:

— Прыдзецца, мусіць, часе перавыбараў фабзаўкомаў, за гу аб невыстарчальнай кананьня сацдагавораў, наць самаправерку ня

Манькоў.

Прапановы рабочых не павінны застацца на паперы

Самаправерка выкананьня прамфінпляну і сацспаборніцтва **на большасьці** прадпрыемстваў прайшла большменш здавальняюча. Былі, зразумела, выпадкі, калі самаправерка была праведзена бяз усякіх канкрэтных вынікаў, калі ніякіх паляншэньняў у выкананьні прамфінпляну і кіраўніцтве сацспаборніцтвам і ўдарніцтвам самаправерка ня ўносіла. Аб гэтых фактах «Зьвязда» ў свой час паведамляла.

Але мы паўтараем, **на большасьці** прадпрыемстваў мы маем зусім рэальныя станоўчыя вынікі самаправеркі. Вось прыклады.

На **Бабруйскім камбінаце** самаправерка дала штуршок далейшаму разгортваньню вытворчай актыўнасьці рабочых. За час самаправеркі падана каля 50 заяў аб жаданьні ўступіць у партыю. Арганізаваны **тры новыя ўдарныя брыгады.** Узмацнілася кіраўніцтва сацспаборніцтвам з боку партыйных і прафэсыянальных арганізацый. **Ёсьць пералом і ў выкананьні прамфінпляну.**

На заводзе імя Домбаля ў часе самаправеркі быў зроблен значны пералом як у настроях рабочых, так і ў рабоце заводу. Вельмі многа было зроблена для азнаямленьня рабочых з прамфінплянам і для давядзеньня яго да кожнага варштату і рабочага.

На Мазырскай фабрыцы «Чырвоны Кастрычнік» актыўнасьць у часе самаправеркі была такая вялікая, што многія рабочыя на першым-жа сходзе запісаліся ва ўдарныя брыгады. Зараз 54 проц. рабочых фабрыкі зьяўляюцца ўдарнікамі.

На цьвіковым заводзе «Чырвоны Кастрычнік» (Аршанская акруга) у часе самаправеркі арганізаваны **чатыры новыя ўдарныя брыгады** з агульнай колькасьцю 37 чалавек.

На швэйнай фабрыцы «Прафінтэрн» у Віцебску, на якой занята звыш 2 з пал. тысячы чалавек, самаправерка зрабіла значны пералом у выкананьні прамфінпляну. Так, у красавіку фабрыка выкапала вытворчую праграму на 99,7 проц., а за другую палову мая—на 104 проц.

Можна падаць яшчэ дзесяткі прыкладаў, калі самаправерка разварушыла рабочых **узмацніла іх увагу да выкананьня прамфінпляну, дала новы штуршок разгортваньню сацспаборніцтва і ўдарнага руху.** У гэтым асноўнае значэньне самаправеркі.

Разам з гэтым самаправерка выявіла вельмі шмат вытворчых недахопаў. Амаль па ўсіх прадпрыемствах праверачных брыгадах ці дзесяткі паказаньняў, якія вытворчыя недахопы і **дзесяткі прапаноў,** што і як трэба ў кіраўніцтве прадпрыемствам і яго рабоце.

Гэтыя прапановы не павінны застацца толькі на паперы. У першую чаргу павінны з'явіцца вынікі вывучэньнем гэтых прапаноў і іх ажыцьцяўленьнем. Прафработнікі павінны арганізаваць **пастаянны кантроль** над выкананьнем гэтых прапаноў, разам з гаспадарнікамі і ўстановіць тэрміны іх выканаўчасьці і тычна інфармаваць аб справе.

Самаправерка «гісторыі», як некаторых прадпрыемстваў **ка павінна быць зультаты** і гэтыя дабіваецца і пастаўлены на падставе **вываў брыгад.** Аб ...дуць сьвечкі ...ледмасьці ...паньня пра...

Выбурга

МЕНСК

МЕСЯЧНІК ЗБОРУ І ВЫВАЗКІ КАМЕНЬНЯ І ПЯСКУ

Пры выкананні плану дарожнага будаўніцтва ў БССР на 1929-30 г. загатоўлена толькі 48 проц. каменьня, а вывезена на месца работ 24 проц. агульнай колькасці. Дрэнна налажана забеспячэньне будаўніцтва пяскам.

Цэнтр. і СНК БССР у сувязі з гэтым абвясцілі месячнік па зборы і вывазцы каменьня і пяску для дарожнага будаўніцтва. Месячнік праводзіцца ў парадку самаабавязанасьці вёсак і калгасаў, аплатай гэтых работ наводле іх выгоднасьці расцэнак. Месячнік уводзіцца ў раёнах Віцебскай, Аршанскай, Менскай, Бабруйскай, Гомельскай і Полацкай акруг.

УДАРНЫЯ БРЫГАДЫ ПА БАРАЦЬБЕ СА СТРАТАМІ

Прэзыдыум ЦКПСБ і ВСНГБ зьвярнуў усіх прафэсыянальных і гаспадарчых арганізацый з прапановай разгарнуць работу па ўцягненьні шырокіх мясцовых ударных брыгадаў у барацьбу са стратамі. Для барацьбы са стратамі на прадпрыемствах будуцца арганізаваны спэцыяльныя ўдарныя брыгады. Уся работа павінна праводзіцца ў цэсной сувязі з бюро рацыяналізацыі. Арганізуюцца ячэйкі садзейнічаньня барацьбе са стратамі.

РОСІЯ У ЗЯРЭЙСКІЯ КАЛЕНІ І КРЫМУ І УКРАІНЫ

Адпосная ў мінулым годзе экскурсія вучных і служачых у зярэйскія мясцовасьці дала добрыя вынікі. Сенсе азнаямленьня рабочых з шчарадкаваньня зярэйніцкіх прадпрыемстваў, а таксама і інтэрнацыянала выхаваньня.

ЦК ЦСБ разам з Белазістам сёлета таксама арганізуе агульную міжсаюзную экскурсію ў зярэйскія зямляробчыя калгасы і Украіны. Адезд экскурсіі назначан на 15-га чэрвеня. Экскурсіі будуць вылучацца на прадпрыемствах.

КУРСЫ КІРАЎНІКОЎ САЎГАСАЎ

При Беларускай с.-г. акадэміі адбыўся 3-хмесячных курсаў па падрыхтоўцы кіраўнікоў саўгасаў. Курсы скончыла 49 чалавек. Сярод іх 27 рабочых, 5 батракоў.

СТАНОВІШЧА ПАСЕВУ БССР

1-га чэрвеня ж. г. зьяўляецца паказальным для таго, каб рабіць прагнозы ўраджаю хлябоў.

Усе-ж, разглядаючы мэтэаралёгічныя умовы другой паловы мая і балавыя ацэнкі насеваў ранніх і акруговых экспэртных камісій, экспэртны савет Дзяржпляну БССР прыняў паступную ацэнку становішча пасеваў на 1-га чэрвеня г. г.:

азімыя хараша перазімавалі, зарываюцца ацэнкай у 113 пунктах — 3,5 бала;

яравыя пасевы, сенныя травы і сенажаці характарызуюцца балам крыху вышэй сярэдняга.

У ПРЭЗЫДЫУМЕ ЦВК БССР

Назначэньні

— Намесьнікам Старшыні Цэнтральнай Камісіі па палепшаньні працы і быту жанчын пры Прэзыдыуме ЦВК БССР тав. Бурава выбрана ад БССР у склад Камітэту пры Прэзыдыуме ЦВК Саюзу ССР па палепшаньні працы і быту работніц і сялянак.

— Т. т. Бялуга і Божык назначаны намесьнікамі Народнага Камісара Асьветы БССР.

Т. т. Сінаў назначаны намесьнікам начальніка Галоўнага Управы тосавых і групповых перавозак і аўтамабільнага транспарту БССР.

Т. т. Луцкевіч, Е. В. і Гарцман, Д. М. назначаны Членамі Вярхоўнага Суду БССР.

ЖЫВЕ КЛЕЙНБОРТ!

1.

Задачы марксыцкай крытыкі заключаецца ў тым, каб у разборы нашай літаратуры і асабліва ня выдатнейшых прадстаўнікоў—выяўляць у сьвятле марксыцкага падыходу ўсё разьвіцьцё літаратурнай творчасьці, яго сацыяльны зьмест, яго клясавую падаплёку, брацьбу гэту творчасьць у сувязі з усім ходам і разьвіцьцём клясавай барацьбы.

З прычыны слабасьці нашых кадраў на літаратурным фронце, а часамі і з прычыны нашага наўменьня завастрацьу увагу на галоўным з многага, мевыстарчальнасьці, я-б сказаў, чуйнасьці і пільнасьці да ўсяго, што выкідаецца на кніжны рынак — часта прадстаўніцтва ліжэ-марксыцкай літаратурнай крытыкі бярэ на сябе наш вораг. Больш таго, і яшчэ горш (у гэтым ужо наша простая віна!), калі гэты вораг прабуе на пэўных участках літаратурнага фронту і літаратурнай крытыкі брацьбу на сябе ў некаторай ступені мапаполію на «марксыцкую» крытыку, на духоўнае бацькаўства гэтай крытыкі.

На адным такім факце, на такім «нападзістым» крытыкі мы і хочам спыніцца ў гэтым артыкуле. Гутарка ідзе пра вядомага прафэсара Клейнборта, вялікая кніга якога «Молодая Белоруссь» была ў свой час жорстка і правільна раскрытыкавана нашым партыйным друкам. Але Клейнборт не абмежаваўся сваёй «Молодой Белоруссью» і працягвае сваю шкодную і варожую нам справу. За апошні час ён абраў у пытаньнях беларускай літаратуры сваёй «спэцыяльнасьцю» выступаць з крытычнымі прадмовамі да расійскіх нетычных выданьняў твораў беларускладных пісьменьнікаў. На гэтай арэне ён свабодна гуляе са сваімі антымарксыцкімі буржуазна-нацыяналісцкімі поглядамі і тэорыямі.

Клейнборт — мэцэнацтвуючы прафэсар, буржуазны лібэрал, які ў сваіх поглядах і тэорыях часта злучае вялікадзяржаўны расійскі шавінізм з беларускім нацыянал-дэмакратызмам. У факце гэтага злучэньня расійскіх шавіністычных і беларускіх нацыянал-дэмакратычных канцэпцый няма нічога дзіўнага. Прычыны гэтага ясны — агульныя сацыяльна-клясавыя карэньні. І калі падыходзіць да ацэнкі гістарычных зьяўішч, калі прабуюць даць аналіз літаратурнай творчасьці на фоне ўсяго сплёту клясавых узаемаадносін, то і ў расійскага буржуазнага прафэсара, і ў беларускага нацыянал-дэмакрата знаходзіцца агульны тон, агульная мова, агульныя тэорыі. Такое «арыгінальнае» спалучэньне вялікадзяржаўнага расійскага шавінізму і беларускага нацыянал-шавінізму мы і назіраем у прафэсара Клейнборта.

Прадметам нашага разгляду зьяўляецца прадмова, напісаная Клейнбортам да «Сборника стихов» Янкі Купалы, выданага Дзяржвыдавецтвам СССР у 1930 годзе. Мы тут ня старым сваёй задачай гаварыць аб творчасьці самога Янкі Купалы. Мы ставім сваёй мэтай паказаць, як Клейнборт у гэтай прадмове працягвае ў сваёцкім выданьні буржуазна-нацыянальныя погляды, якія ён сваёй сутнасьці зьяўляюцца перапевам вядомых песень нацыянал-дэмакратызму. Важнае заключаецца ў тым, што гэтыя песьні пяюцца ў 1930 годзе з трыбуны савецкіх выданьняў, важнае заключаецца ў тым, што гэтыя погляды на тварацьць сваёй **актуальнасьці**, бо яны зьяўляюцца ідэалёгічнай зброяй у руках клясавага ворага, які змагаецца супроць нас усімі сіламі і ўсімі сродкамі.

II.

Прадмова Клейнборта, у якой ён з безапэляцыйным тонам высока аўтарытэтнага чалавека дае крытычны аналіз творчасьці Янкі Купалы, пачынаецца, як заўсёды, з гісторыі. Гэты прадмет асабліва ўлюбёны буржуазнымі прафэсарамі, бо тут яны над відам цвінных «навуковых практыкаваньняў» па пытаньнях мінулага, будуюць свае погляды дзеля таго, каб такім чынам, гаварыць аб сучасным. Для адводу вачэй разбаўленая вадзічкай «марксыцка»-«рэвалюцыйнай» тэрміналёгіі, прадмова Клейнборта на працягу 30 старонак разгортвае усю стройную сыстэму нацыянал-дэмакратычных тэорый.

У 1930 годзе на старонках савецкага выданьня Клейнборт працягвае прапаведаць **бяскласавасьць беларускага народу.** «У беларускім народзе няма клясаў; супэльнае мужыцкае плямо — вось клейнбортаўскія мудрасьці, якія знаходзяць сваё месца ў прадмове. Клейнборт піша:

«Польскія-ж аграры прадстаўлялі ў Беларусі зямляўладаньне, расійскае чыноўніцтва — царызм, яўрэі-гандляры — дробную і сярэднюю буржуазію; беларуса-ж галоўным чынам — бядняцка-сераднцкую масу сялянства»...

Усё па-старому, на нацыянал-дэмакратычнаму штампу — беларус гэта бядняк, наляк — гэта паменчык, рускі — гэта чыноўнік, яўрэй — гэта гандляр. Беларуская кулацтва, таксама, як беларуская, яўрэйская, руская і польская рабочага пан прафэсар ня ходзіць, бо ўся пабудова яго тэорыі грунтуецца на бясклясавасьці беларускага народу. Цьверджаньні аб бясклясавасьці беларускага народу цесна зьвязваецца з другой нацыянал-дэмакратычнай мудрасьцю. Гаворачы аб нашаніўскім руху, Клейнборт піша:

«У аснове яго (руху) ляжала зьлітнасьць нацыянальнага і сацыяльнага момантаў».

Гэта зьлітнасьць разумеецца Клейнбортам, як адзіны беларускі народ — з аднаго боку, і палякі, рускія і яўрэі — чыноўнікі, памешчыкі, гандляры — з другога.

У чым небясьпека, і я-бы сказаў, **актуальная небясьпека** гэтых тэорый цяпер, у пераживаны намі пэрыяд? Апрача таго, што гэтыя погляды і нацыянал-дэмакратычныя тэорыі прабуюць усю гісторыю Беларусі ставіць па свае нацыянал-дэмакратычныя рэйкі, апрача таго, настойлівае прапаведваньне, нехай нават толькі ў гістарычным аспэкце, бясклясавасьці беларускага народу ставіць сваёй мэтай разбраеньне пралетарыяту і бядняцка-сераднцкіх мас сялянства, якія ў сучасны момант вядуць жорсткую клясавую барацьбу супроць капіталістычных элемэнтаў гораду і вёскі. У той час, калі рабочая кляса і кіруемыя праз яе асноўныя масы сялянства вядуць разгорнутае сацыялістычнае наступленьне і ламаюць супраціўленьне клясавага ворага, — чым як ня спробай усыпіць клясавую пільнасьць рабочага і бедняка-селяніна, чым як ня спробай ідэалёгічна разброіць яго, зьяўляецца прапаведваньне тэорыі бясклясавасьці беларускага народу! Нацыяналістычныя ідэалёгі беларускай буржуазіі і кулацтва на гэты і той бок мяжы адным з палітычных лёзунгаў сваёй барацьбы з пралетарскай дыктатурай на БССР лічаць лёзунг самабытнасьці беларускага народу і яго бясклясавасьці. І ціпер, калі мы ажыцьцяўляем палітыку ліквідацыі кулацтва, як клясы, на базе суцэльнай калектывізацыі, калі вялікая справа сацыялістычнай рэканструкцыі вёскі пераводзіць раздробленую, адсталую сельскую гаспадарку на новыя рэйкі,—іменна цяпер зноў і зноў разгортваецца запарпаны сьцяг «самабытнасьці» і «бясклясавасьці» для барацьбы супроць калектывізацыі, для адстойваньня капіталістычных шляхоў разьвіцьця сельскай гаспадаркі, для барацьбы за капіталістычную рэстаўрацыю. І іменна цяпер клейнбортаўскія экскурсіі ў гістарычнае мінулае, якія зноў і зноў плыгваюць на белы сьвет тэорыі аб бясклясавасьці беларускага народу зьяўляюцца на сутнасьці вызлакай клясавага ворага на ідэалёгічным вучастку фронту абвостраная клясавай барацьбы.

Мы ўжо падавалі тое месца з клейнбортаўскай прадмовы, дзе ён гаворыць аб зьлітнасьці нацыянальнага і сацыяльнага момантаў». Гэты тэзіс Клейнборт па-свойму выкарыстоўвае ў буржуазна-нацыяналісцкай ацэнцы ўсяго нашаніўскага пэрыяду. Вось што гаворыць Клейнборт:

«Яшчэ глухое прабуджэньне беларуса,—а беларус быў сыночкам мужыка—было «адраджэньнем» народу. Адсюль «адраджэньнем», якому служыла «Наша Ніва», якая вывела ў сьвет усю асноўную плынь гэтай літаратуры... Зразумела, «адраджэнцы» тыпу «Нашай Нівы», гаворачы аб «нацыянальнай волі, памяццю нацыянальнай векавымі нягодамі», нацыянальнай псыхіцы, культуры, нярэдка затушоўвалі тыя пяясасьці, якія затэмнілі панящымі хаваюцца... Адпак, гэта быў нацыяналізм чыста аборочны, нацыяналізм прыгнечанай народнасьці. Здаровае зерня руху заключалася іменна ў тым, што яно было дэмакратычна, ішло над знакам працоўных мас»...

Такім чынам, у нашаніўскім пэрыядзе так званага «адраджэнізму» Клейнборт бачыць толькі штульна-дэмакратычны зьмест. Ён робіць «Нашу Ніву» прадстаўніком беларускіх працоўных мас, мапаналістым і прадстаўніком іх нацыянальна-вызваленчай барацьбы. Ідэалізацыя буржуазна-нацыянальскай «Нашай Нівы» падаецца ў даным выпадку пад соусам некалькіх фраз аб «затушоўваньні пяясасьцяй», якія, моў, былі захаваны за «нашаніўскімі панящымі». Але тым больш шкодны і небясьпечны гэтыя погляды. Спробы падаць нацыянал-дэмакратычныя тэорыі толькі ў завуаляванай форме павінны быць адэмаскаваны з усёй рашучасьцю. Манэўр ворага павінен быць выкрыт да канца.

Клейнборт у сваіх гістарычных разважаньнях падыходзіць і да ацэнкі 1905 году на Беларусі. І тут, той-жа самаўпэўнены пэн прафэсара, які, відаючна, разьлічае на тое, што яго нацыянал-дэмакратычныя погляды, да рэчы кажучы, прыпраўленыя не малой дозай эклектычнай балбатні, будуць успрыймацца, як вышэйшая і бясспрэчная мудрасьць. Вось якія пэрлы прафэсарскай мудрасьці мы знаходзім у ацэнцы 1905 году на Беларусі:

«Зразумела, 1905 год на менш даў сябе адчуць у Беларусі, чым у іншай Расіі. Унутраное аблічча вёскі зьмянілася ў бок новых жыватворчых імкненьняў. У разумовы абіход селяніна ўвайшлі гарадзкія ідэі. Аднак, працэс гэты далёка ў глыбіню не пайшоў. Рэзка выказанай работы сьвядомасьці не чакайце ў беларускай вёсны. Проста прачнулася патрэбнасьць усьвядоміць сваё я, сваё чалавечае я, якое ў краіне, разьдзіранай грызьнёй, спрадвечна тапталася ў балота: гэта толькі пратэст «чалавека» супроць «бесчалавечных» уніжэньняў, першая ступень самавызначэньня зямляроба».

Усё вы тут знойдзеце—і панска-пагардлівыя адносіны да беларускага селяніна, і ідэалістычныя гутаркі аб «чалавеку», аб чалавечым «я», аб пратэсце яго сьвядомасьці супроць бесчалавечнасьці і г. д. і г. д., вы ня знойдзеце толькі тут хоць-бы граму марксыцкага падыходу да ацэнкі ролі і значэньня рэвалюцыі 1905 году на ўвесь нацыянальна-вызваленчы рух на Беларусі.

Ідэалізуючы эпоху нашаніўскага «адраджэнізму», Клейнборт выдае «адраджэнізм» і яго прадстаўнікоў і далей на шляху «рэвалюцыйных» посьпехаў, Паражэнства ў імпэрыялістычнай вайне 1914-18 г. г. аказваецца было, паводле Клейнборта, рэзультатам «адраджэнізму».

Вось што піша Клейнборт аб паражэнстве і паражэнчых настроях сярод беларускіх салдат у часе імпэрыялістычнай вайны:

«Паражэнства было тыпова ня толькі для салдата-беларуса, захопленага адраджэнізмам, але і для паэты нашаніўскай пары. Недарма Цішка Гартны адзначае ў сваіх успамінах, што ўсе пісьменьніі, якія групаваліся наўкола Эмімаха-Шыпілы, пасьля захвату Вільні немцамі, сталі на пункце погляду паражэнства».

Гэта было-б, бадай толькі сьменным, калі-б за гэтымі разважаньнямі не хавалася ўнарбае і сьвядомае жаданьне ідэалізаваць ня толькі нашаніўскі даваенны пэрыяд, але ідэалізаваць і пасьляваенную ССР, жаданьне супроць-пасьтавіць нашай ацэнцы гісторыі рэвалюцыйнай барацьбы сваю нацыянал-дэмакратычную ацэнку.

Гаворачы аб «паражэнстве», Клейнборт, зразумела, праходзіць міма адзінай партыі, якая займала сапраўдную рэвалюцыйную пазыцыю ў часе вайны, —партыі бальшавікоў. Клейнборт, вядома, ні адзіным словам не гаворыць аб яўных арыентацыях беларускіх нацыянацыяналістычных партый на нямецкіх імпэрыялістых і на іх перамогу (вядомыя тэлеграмы Вільгельму II). Або гэта было таксама «паражэнствам»? Беларускія буржуазна-нацыяналістычныя партыі былі паражэнцамі, але паражэнцамі ў адносінах да Кастрычніцкай рэвалюцыі, да грамадзянскай вайны, якую вёў непераможны пралетарыят і рэвалюцыйнае сялянства пад кіраўніцтвам бальшавікоў, да ўзброенай абароны завалваньняў Кастрычніка. Але гэтае паражэнства іх ставіла на той бок барыкад у барацьбе за савецкую ўладу, за Савецкую Беларусь. І яўна нацыянал-дэмакратычнымі зьяўляюцца спробы пусьціць у ход новыя тэорыі, якія ідэалізуюць контр-рэвалюцыйны буржуазны нацыяналізм і яго ролі ў часе вайны.

Але ўжо зусім надзейна гучаць словы клейнбортаўскай прадмовы аб тым, чые ідэалы ажыцьцёўлены стварэньнем БССР. Хаваючыся за сьпіну народнага паэты, Клейнборт правалакае адкрыта луцкевічаўскія погляды. Вось што ён піша:

«Вернымі, якія ўвайшлі ў апошні яго абор, лічбова, праўда, скупыя, гаворадь аб тым, што паводле думкі паэты, савецкая ўлада ажыцьцявіла для Беларусі тое, аб чым пісьменьнікі асноўнай плыні марылі з першых крокаў сваёй дзейнасьці, што маніфэст, падпісаны Жылуновічам, першым старшынёй Беларускага Саўнаркому, злучыў момант нацыянальны з момантам сацыяльным. Хто гэта—«яны»? Аб кім ідзе тут гутарка? Гутарка ідзе аб пакаленьні «нашаніўцаў», аб іх «ідэалах». Гутарка ідзе аб буржуазным нацыяналізьме і яго «надзеях» і плянах. Да дазволіць мне «паважаны» прафэсар, калі я падам адно месца з брашуры Луцкевіча «За дваццаць пяць гадоў». Вось што гаворыць ідэолёг беларускага нацыянал-фашызму на гэту тэму:

«І толькі ў 1903 годзе паўстае першая, зусім самастойная беларуская палітычная арганізацыя — «Беларуская Рэвалюцыйная Грамада», якой было суджана распачаць цяглы, нясупынны ўжо палітычны рух, разбудзіць народныя гушчы і ў працягу 15 гадоў давесьці — праз акт 25-га сакавіка 1918 году— да зьдзейсьненьня лёзунгу беларускіх народавольцаў: да закладзіну беларускае дзяржаўнасьці ў складзе Саюзу Сацыялістычных Радавых Рэспублік».

Надазронае супаданьне памяж гэтымі двума цытатамі! Гэтае супаданьне, зразумела, невыпадковае, яно яшчэ раз гаворыць і падкрэсьлівае аб адзінстве ідэалёгіі, аб адзінстве погляду, якія прапаведуюцца нацыянал-дэмакратамі—тут і нацыянал-фашысты—там. Тэорыя аб тым, што стварэньне БССР зьяўляецца ажыцьцяўленьнем нашаніўскіх «ідэалаў», ставіць сваёй мэтай ідэалізацыю буржуазнага нацыяналізму, адмаўленьне ролі пралетарыяту і нашай партыі ў стварэньні БССР і, урэшце, патаемныя планы аб тым, каб не спыняцца на гэтым «частковым ажыцьцяўленьні сваіх ідэалаў», стварэньне «незалежнай» буржуазнай Беларусі.

Вывады з гэтай клейнбортаўскай прадмовы ясны: нацыянал-дэмакратызму панесен руйнуючы ўдар, але нацыянал-дэмакратызм ня зьнішчан таксама, як ня зьнішчана яго ідэалёгія. Нацыянал-дэмакратызм харчуецца і жывіцца ўсімі абставінамі абвостраной клясавай барацьбы, як ідэалёгія капіталістычных элемэнтаў гораду і вёскі. Яго правы і яго актывізацыя на ўсіх участках фронту клясавай барацьбы жывіцца шалёным супраціўленьнем беларускага кулацтва, якое ліквідуецца, як кляса, на базе суцэльнай калектывізацыі.

Не выпадкова, што гэты-ж Клейнборт у мінулым годзе ў другой сваёй прадмове да ленінградскага выданьня «Альманаха белорусской литературы» ўзяў над сваю абарону Дудара. «Прайшоў, гаварыў Клейнборт, баявы пэрыяд; будні, савецкія будні ўступілі ў свае правы. І вось Дудар наступае на якіясьці калючкі, якія раняць увесь строй яог гераічнага рамантызму»...

Аб якіх такіх «калючках» ідзе гутарка, ня трудна здагадацца. Гэта, паводле Клейнборта, нашае сацыялістычнае будаўніцтва, гэта суровыя будні нашай клясавай барацьбы, гэта нашае разгорнутае сацыялістычнае наступленьне на ўсіх вучастках будаўніцтва, гэта—пралетарская дыктатура. І Дудар, гэты сьняк кулацкай контр-рэвалюцыі, ухваляецца і ідэалізуецца Клейнбортам на старонках савецкага альманаху.

Нацыянал-дэмакраты, як адзначалася ўжо гэта ў артыкуле **т. Васілевіча**, шукаюць уселякія «лазейкі», абыходныя шляхі для сваіх выступленьняў, для правалаканьня сваіх поглядаў. Адной з яўных праяў нацыянал-дэмакратызму і зьяўляецца клейнбортаўская прадмова, сутнасьць якое павінна быць яснай для савецкага чытача.

III.

Мы вышэй гаварылі, што ў клейнбортаўскіх поглядах мы бачым сляпучае рускага шавінізму з усёй выраванай сыстэмай нацыянал-дэмакратычных тэорый, «кветкі» якіх мы прыводзілі ў нашым артыкуле. І важна паказаць, як гэты-ж Клейнборт, прапаведуючы рад махровых тэорый беларускага нацыянал-дэмакратызму, выступае як махровы рускі шавіністы. У прадмове да ленінградзкага выданьня «Альманаха бел. літэратуры», гаворачы аб паслякастрычніцкай літаратуры на Беларусі і ў прыватнасьці аб «Маладняку», прафэсар піша:

«Праўда, з адыходам найбольш таленавітых «Маладняк», як гаворыцца, абмялеў. Гэта асабліва адбілася на часопісі «Маладняк», на яго «пристрастии» да тайнага «марксызму», на яго зацёртых словах аб менскім індустрыялізьме, за якімі стаіць схэма і пры гэтым схэма чыста местачковага тону».

«Менскі індустрыялізм», «тайны марксызм», «чыста местачковы тон», як усё гэта тыпова для злобствуючага рускага шавіністага, калёнізатара, які ніяк ня можа згадзіцца з фактам бурнага сацыялістычнага росту нацыянальных рэспублік, раней прыгнечаных царызмам абласьцей!

«Менскі індустрыялізм»—сапраўды, як многа сказана ў гэтых двух словах! У іх заключаецца ўвесь панска-пагардлівы тон расійскага пэнмана, чыноўніка, расійскага прафэсара-шавіністага ў адносінах да сацыялістычнага будаўніцтва Савецкай Беларусі. Для яго нашы гіганцкі рост, рост і стварэньне прамысловасьці, шпаркія тэмпы гаспадарчага і культурнага разьвіцьця, якія зьнічаць фактычную нярэўнасьць — для яго ўсё гэта ўкладваецца ў нічога ня значным «менскім індустрыялізьме», бо ён рускі шавіністы хацеў-бы вярнуць старыя добрыя часы—часы калёнізатарскай палітыкі ў адносінах да нацыянальных маншасьцяй. І таму ў бясьсільнай злосьцю перад размахам нашага будаўніцтва ён крычыць аб «тайным марксызьме», аб «местачковых тонах» нашага будаўніцтва, вінчаючы гэтымі «тэарытычнымі» разважаньнямі спробы вялікадзяржаўнага шавінізму ўставіць палкі ў калёсы гаспадарчага, сацыялістычнага разьвіцьця БССР.

І зразумела, чаму гэты-ж Клейнборт выступае супроць «Маладняка», заяўляючы, што тут у нас у БССР.

«для пралетарскага мастацтва яшчэ няма адпаведнай матар'яльнай глебы»...

Клейнборт такім чынам выступае супроць магчымасьці разьвіцьця ў БССР пралетарскай літаратуры, бо тут няма, паводле яго думкі, «матар'яльнай глебы» для гэтага, тут няма перспэктыў для разьвіцьця прамысловасьці, а значыцца, і для разьвіцьця рабочай клясы. Усе гэтыя погляды зьвязаны адзін з другім, выцякаюць адзін з другога. Усім гэтым поглядам трэба абвясьціць самую рашучую і бязьлітасную барацьбу.

Клейнбортаўшчына—гэта палітычныя спробы ворага на ідэалёгічным фронце выступіць супроць нашага сацыялістычнага будаўніцтва. Клейнбортаўшчыне мы павінны даць рашучы адпор.

А. А.

Паведамленьні

13-га чэрвеня, а 6-й г. вечары, у памяшканьні ЦП саюзу друкароў (Дом Працы, 3-ці паверх) адбудзецца ПАСЯДЖЭНЬНЕ БЕЛЬЮРО СЭКЦЫІ ПРАЦАЎНІКОЎ ДРУКУ.

На парадку дня: аб КАДРАХ ПРАЦАЎНІКОЎ ДРУКУ (дакл. камітэту па справах друку); СПРАВАЗДАЧА МЯСЦКОМУ ГАЗ. «БЕЛ. ВЕСКА»; аб аўтарскім праве (дакл. БДВ); аб парадку дня ЧАРГОВАГА ЗЬЕЗДУ СЭКЦЫІ і бягучыя справы. Запрашаюцца прадстаўнікі камітэту па справах друку, БДВ, Цэнтравыдавецтва, Нарнамасьветы, Акадэміі Навук, члены сэкцыі працаўнікоў друку і пісьменьнікі.

Бюро сэкцыі ЦДБ

СЁНЬНЯ

Дом Камасьветы. У пак. № 19 групавая кансультацыя. — Задачы прафсаюзаў у рэканструкцыйны пэрыяд — для дакладчыкаў Фрунз. і Кастрычнік. ГК. Пачатак а 6-й гадз. веч.

ЖАКТ № 11. У памяшк. сталоўкі ЖАКТу № 11 (Камсамольская, 40) адбудзецца нарада жыхароў - камуністых ЖАКТу № 11. Пач. а 7 гадз. веч.

Дом Асьветы. А 8 гадз. веч. адбудзецца на-за чаргоды адкрыты сход паліт.-асьветн. і дашкольнай парт'ячэйкі а наступным парадкам дня: прапрацоўка тэзісаў да XVI партыезду.

Дом Асьветы. А 7-й гадз. веч. агульны сход тэхпрацаўнікоў членаў саюзу працасьветы. У парадку дня: даклад тав. Рычкова на тэму: «БССР напярэдадні 10-й гадавіны вызваленьня Беларусі ад беларалякаў».

Фрунз. РК КП(б)Б. У памяшк. АК КП(б)Б (заля пасяджэньняў, 3-ці паверх) адбудзецца раённая нарада кіраўнікоў сэктароў партячэйкі на пытаньні аб ходзе падрыхтоўчай работы, па арганізацыі гурткоў, па прапрацоўцы зьезду і аб сетцы партвучобы на 1930-31 год. На нараду павінны зьявіцца ўсе вылучаныя кіраўнікі гурткамі. Пач. а 6-й гадз. веч.

БДУ. У аўдыторыі № 8 (прыродазнаўчы корпус, 2-й паверх) адбудзецца пасядж. асьпіранцка - гістарычнага сэмінару. Спрэчкі па дакладу тав. **Радкевіча** «Аграрныя спрэчкі ў 3-й Дзяржаўнай Думе». Запраш. навуковыя працаўнікі — гісторыкі і асьпіранты БАН і Камвузу. Пач. а 7 гадз. веч.

Групком № 10. У групкоме (вяч. школа, Ракаўская, 2) адбудзецца сход грамадзеведаў вяч. школ (у тым ліку чыгуначнікаў) узвыш. тыпу і перш. ступ. па пытаньні аб распрацоўцы праграм па грамадазнаўстве для вяч. школ.

Наступны сход адбудзецца заўтра, 12 чэрв., а 12 гадз. раніцы.

ЗАЎТРА

ЖАКТ № 17. У канцыляр. ЖАКТу № 17 (Гандлёвая, 50) паўторна адбудзецца сход камуністых, якія праживаюць у дамох ЖАКТу. Пач. а 7-й гадз. веч.

Інстытут Гісторыі Партыі і Рэвуху Беларусі. У габінэце ленінізму (Камвуз) на таварыстве гісторыкаў - марксыстых адбудзецца даклад тав. **Гесэна** аб кнізе праф. **Нікольскага** «Історія русской церкви». Запрашаюцца ўсе навуковыя работнікі - выкладчыкі, асьпіранты і вылучэнцы на гістарычных дысцыплінах. Пач. а 8-й гадз. веч.

АД КУЛЬТПРОПУ МЕНАКРУГКОМУ КП(б)Б

15-га чэрвеня, а 10 гадз. ран., адбудз. акруговая нарада культпропу а наступным парадкам дня:

1. Задачы прапаганды марксызму-ленінізму ў сувязі з чарговымі задачамі партыі (дакл. т. Каменштэйн);
2. Выніці партасьветы ў акрузе за 1929-30 навуч. год (дакл. Гаралік).
3. Аб сыстэме масавай партасьветы ў горадзе і вёсцы **на 1929-30 навуч. год** (дакл. Орліс). Суддакла АК ЛКСМБ.
4. Аб сыстэме тэарытычнай вучобы актыву на 1930-31 год (дакл. т. Модэль).

На нараду выклікаюцца загадчыкі АПА і Культпропаў РК, раённыя прапагандысты, заг. АПА РК ЛКСМБ па гораду і раёну, заг. сэктароў партвучобы ячэек менскай гарадзкой арганізацыі.

Канферэнцыя пранягнецца тры дні 15-17 чэрвеня.

Адказны рэдактар Ян. АСЬМОЎ.

Тэатр саду „Прафінтэрн"

Мастацкі перасовачны тэатр „КРАСНЫЙ ФАКЕЛ"
Сёньня, 11 чэрвеня, адкрыты спэктакль „На всякого мудреца довольно простоты"
Заўтра, 12 чэрвеня адкрыты спэктакль „МНГА"
Білеты ў раб. касе. Астача білетаў у касе саду
Пачатак а 8 г. 30 м. веч.

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР
Гастролі 1-га Маскоўскага перасовачнага тэатру ОПЭРЫ І БАЛЕТУ
Сёньня, 11 чэрвеня „ЖИДОВКА" муз. ГАЛЕВІ
Заўтра, а 12 чэрвеня „ДЕМОН" муз. Рубінштэйна
Білеты ў касе тэатру і раб. касе. Пачатак а 8 г. 30 м. веч.

КІНО ПРОЛЕТАРЫЯ
2-гі ТЫДЗЕНЬ ВЕЦЕР У ТВАР
— ЗВЫШ ПРАГРАМЫ: —
Кіно-хроніка Белдзяржкіно „Беларусь Савецкая № 6
Прысьвечаная XIII зьезду КП(б)Б
Пачатак 1-га сэансу а 7 гадз. Каса—ад 5 г.

КІНО САД (Савецкая, 71)
Новы замежны мастацкі фільм РВАНЫЯ ВЕТРАЗІ
— у 8 частках —
ПАЧАТАК 1-га СЭАНСУ а 9 ГАДЗ.
Каса адкрыта з 6 гадз.

КІНО ПРОЛЕТАРЫЯ
АПОШНІЯ 3-я СЭРЫЯ — МІС МЭНД —
у 10 частках
Пачатак 1-га сэансу а 7 гадз.
Каса адкрыта з 5 гадз.

1-ы дзіцячы кіно-тэатр „Юны Піянэр"
2-ГІ ТЫДЗЕНЬ „КРАСНЫЕ ДЬЯВОЛЯТА"
2 сэрыі 12 частак у адзін сэанс
Пачатак 1-га сэансу а 2 гадз.
Каса адкрыта з 12 гадз.

КІНО СПАРТАК
Нямецкі мастацкі баявік ЧЭМПІЁН СЬВЕТУ ў 7 част.
У галоўнай ролі КСЕНІЯ ДЗЕСЬНІ
Пачатак 1-га сэансу а 7 гадз., 2-га—9 гадз.
Каса—з 5 гадз. 30 м.

ЛЯЧЭБНІЦА — МЕНСКАГА КАМІТЭТУ — ГАРАДЗКОГА ЎЗЕМАДАПАМОГІ
Ленінская, № 25, побач з 2-м Домам Саветаў, тэл. 12-66
АДКРЫТА ад 9 гадз. ран. да 9 г. увеч
Прыём хворых па ўсіх спэцыяльнасьцях:
на ўнутраных, хірургічных, жаночых, вочных, хваробах вуха, заразных, скурана-венэрычных, страўніцкіх, нэрвовых.
Гала-лячэньне і нарц адкрыты з 11—2 гадз. дня і 5—8 гадз. увеч.
Дзіцячае (прасьвечаньні, лячэньне) адкрыт з 4 г. 30 м. да 9 г. увеч.
Лябораторыя адкрыта з 9 г. раніцы да 9 г. увеч. Аналізы. Аптэка.
Рэнтгэн адкрыт з 9 г. раніцы да 9 г. увеч. штодзенна
Прафэсароў па ўсіх спэцыяльнасьцях па папярэднім запісе.
Дапамога на дому па ўсіх спэцыяльнасьцях.
Запіс з 9 гадз. раніцы да 2 гадз. дня.
Прыём у 2 гадз. дня да 9 гадз. увеч.
Зубны дантэрапэўт ад 9 гадз. увеч. да 7 гадз. раніцы.
Па лекавых кніжках камітэту грамадзян за агульна-даступную зьніжаную плату.

ПРАВІЛЫ ПРЫЁМУ на завочны пэдфак пры пэдфаку БДУ на 1930-1931 навучальны год.
Завочны Пэдфак, які існуе другі год, мае наступныя аддзяленьні: 1) сацыяльна-гістарычнае, 2) палітыка-асьветнае, 3) літаратурна-лінгвістычнае і 4) пэдалёга-пэдагагічнае. Тэрмін навучаньня на ўсіх аддзяленьнях 3-ГАДОВЫ.
На сацыяльна-гістарычным і літаратурна-лінгвістычным аддзяленьнях адчыняецца ляўсэкцыя.
У гэтым навучальным годзе будзе прынята на І курс сацыяльна-гістарычнага аддзяленьня 150 асоб, палітыка-асьветнага —150, літаратурна-лінгвістычнага—150 і пэдалёга-пэдагагічнага—50.
Прымаюцца на завочны пэдфак настаўнікі, рабочыя ад варштату, батракі, калгаснікі, сяляне-беднякі і сераднякі, маючыя сярэднюю асьвету.
Навучаньне дармовае. Прыём адбываецца бяз іспытаў.
Асобы, якія жадаюць паступіць на завочны пэдфак, паведамляюць аб гэтым заяву на імя прыймовай камісіі завочнага пэдфаку і прыкладаюць да яе наступныя дакументы:
1) Анкету завочнага пэдфаку, пасьвечаную адпаведнай савецкай установай або прафсаюзнай арганізацыяй.
2) Дакумант аб асьвеце.
3) Дакумант аб месцы працы.
Заявы прымаюцца з 15 чэрвеня па 15 жніўня.
Анкета завочнага пэдфаку будзе абвешчана ў даведніку для паступаючых на завочны рабфак і пэдфак.
АДРАС: Менск, Замляробчы завул., д. № 4.
БЮРО ЗАВОЧНАГА ПЭДФАКУ.

Да ведама чл. ЖАКТУ № 1 У ЧАЦЬВЕР, 12 чэрвеня а 7 гадз. увечары ў клюбе харчавікоў імя Сталіна адбудзецца — АГУЛЬНЫ СХОД — членаў ЖАКТу № 1 — Яўка абавязкова —

ЗЬВОД ПАВЕДАМЛЯЕ АБАНЭНТАЎ, што, згодна загаду ВСНГБ, абвешчанага ў газ. „Савецкая Беларусь" ад 22 сакавіка г. г. — ЗЬВОДАМ —